

БУКВАР

ор. 9168

Б У К В А Р

ПЕРША ЧИТАНКА

ДЛЯ ВСЕЛЮДНИХ ШКІЛ

ДРУГЕ ВИДАННЯ

ЦІНА ОПРАВЛЕННОГО ПРИМІРНИКА 2 зл 90 гр

ЛЬВІВ

НАКЛАДОМ ДЕРЖАВНОГО ВИДАВНИЦТВА ШКІЛЬНИХ КНИЖОК
ПРИ КУРАТОРІЇ ЛЬВІВСЬКОЇ ШКІЛЬНОЇ ОКРУГИ

1932

808.2(075)

ДЕРЖАВНЕ ВИДАВНИЦТВО ШКІЛЬНИХ КНИЖОК ПРИ КУРАТОРІЇ
ЛЬВІВСЬКОЇ ШКІЛЬНОЇ ОКРУГИ У ЛЬВОВІ
вул. Куркова 21, ч. телефону 28-47. Чековеkonto № 141.751

Зладжено заходом і старанням Комісії шкільних книжок
Держ. Видав. Л. Ш. О. у Львові.

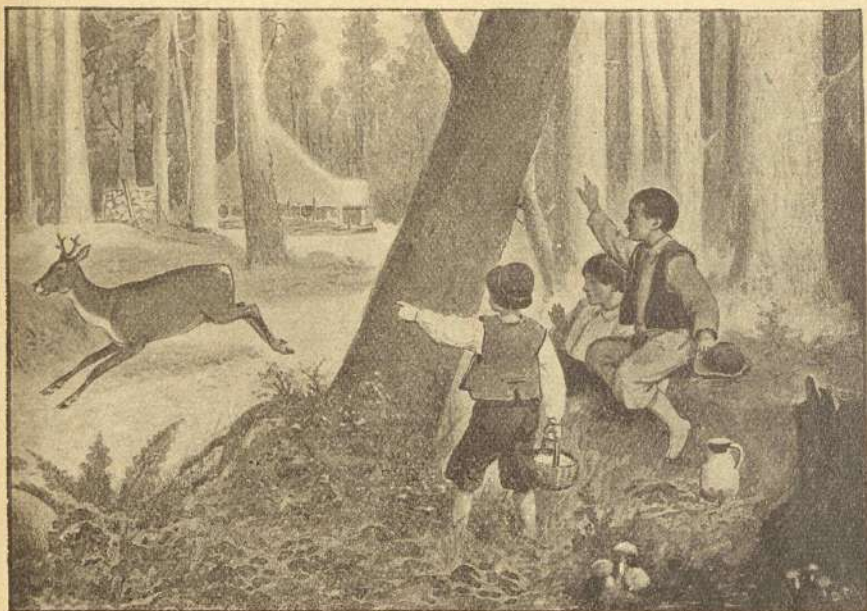
Рисував: О. Курилас і А. Манастирський.

Зразки письма подав: С. Татух.

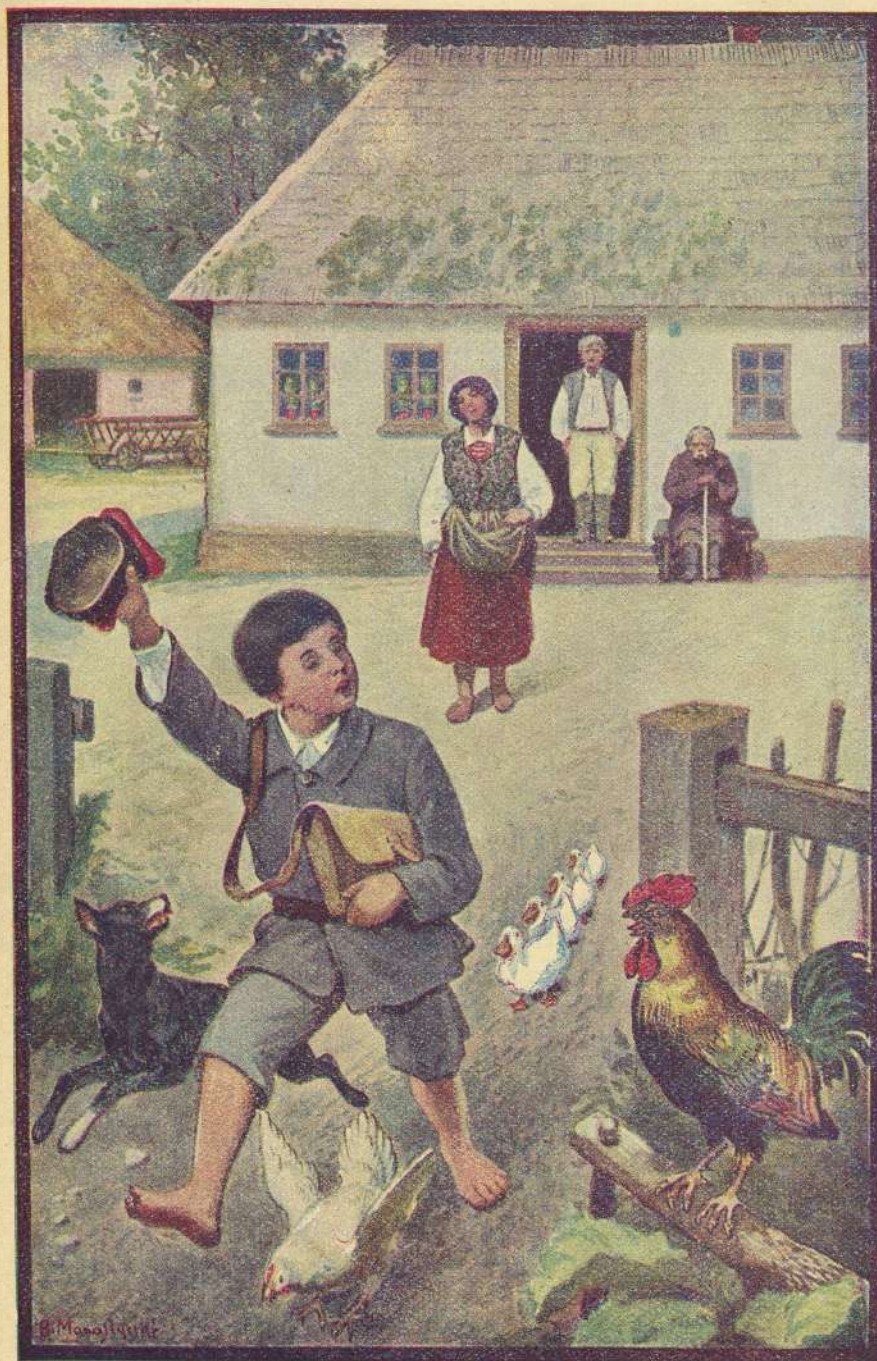

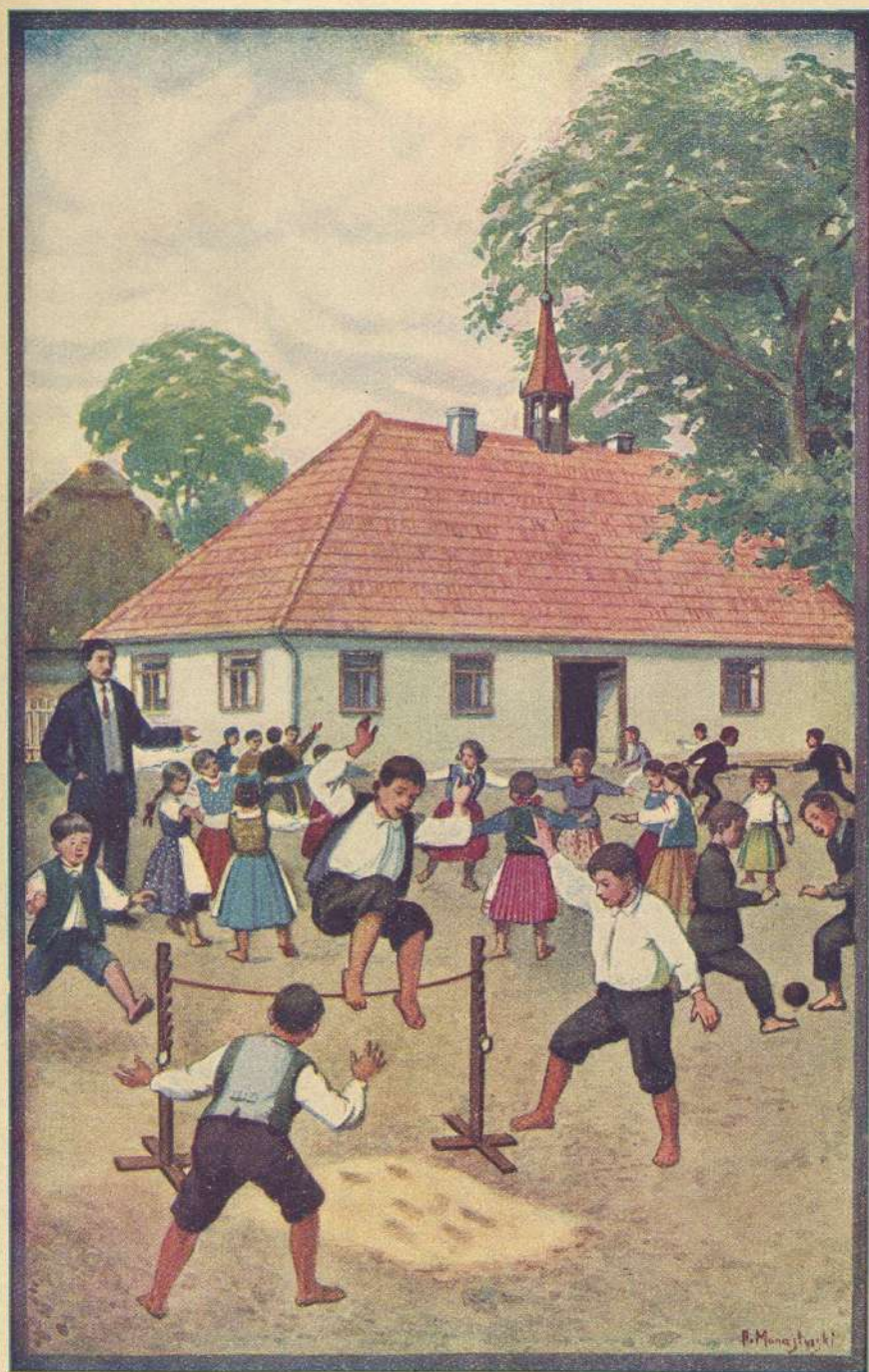
br. 9168

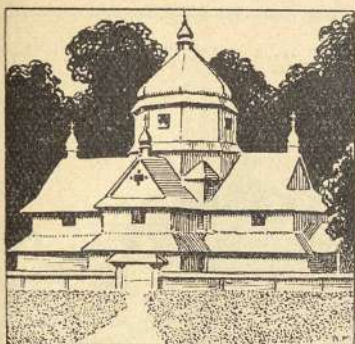

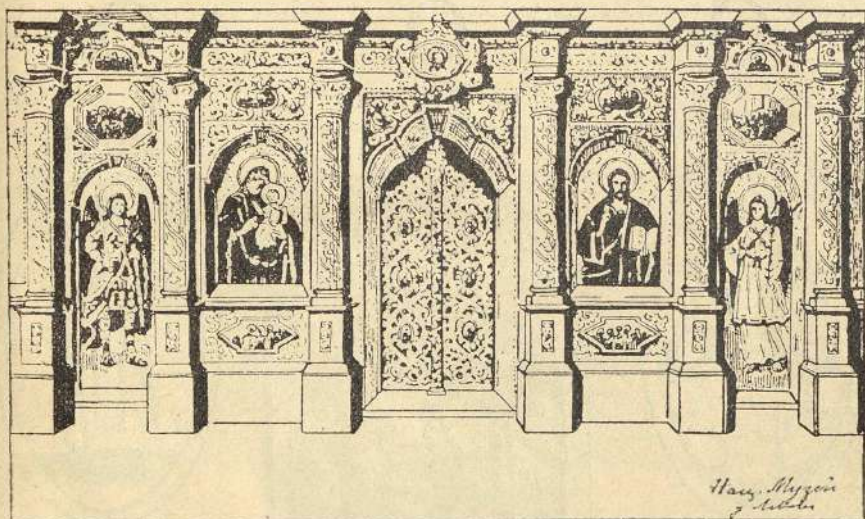

i

i

i

i

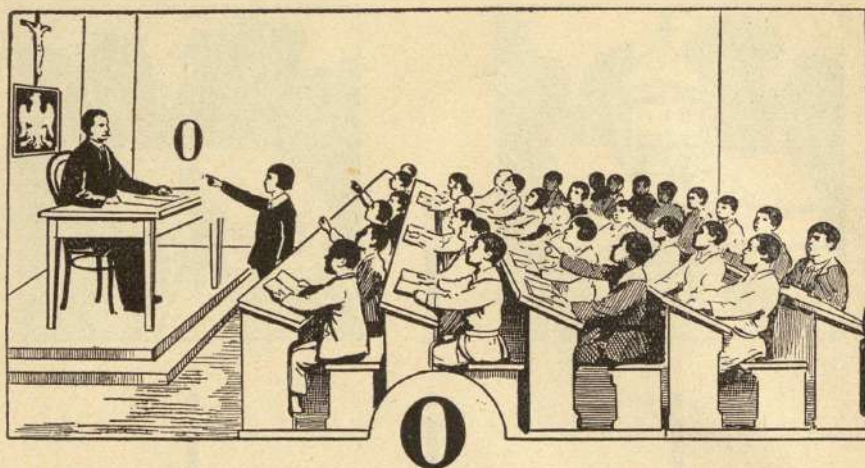
Harry H. H. H.

i

i

i

i

O

O

O

O

O

O

O

a

a

a

a

a

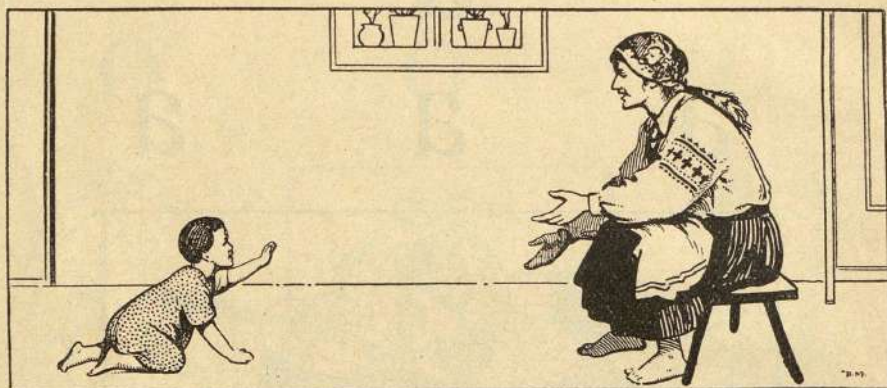
a

a

a

мама

мама

ма ма

ма ма

ма ма

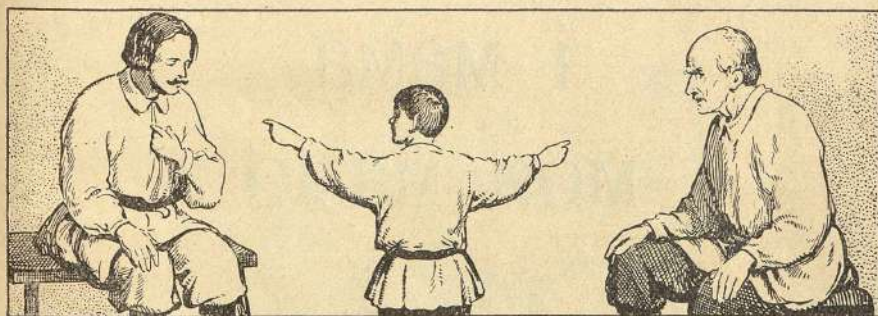
ма ма

М

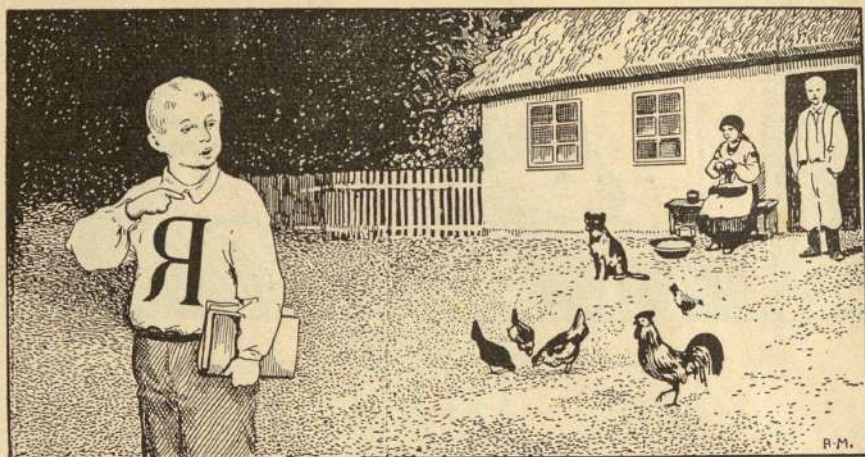
М

TATO
TATO i МАМА
ОТ МАМА i TATO

mamo
mo mamo i mamo
mama
T m

ТО Я А ТАМ ТАТО
і мама
МОЯ МАМО

*я тато і мама
мама тато і я
моя мамо*

Я я

ТИ і Я ТО МИ
ТИ і МИ

*ми я тато і мама
то ми*

И М

є тато?
є от там, і мама є

*мама миє, миєно
і ми, а ти?*

є

є

хата, то хата тата і моя,
маємо хати, то моя хата,
там мох,

*хати, хто має хати ?
ти і я маємо хати,
хто там є ?*

хата
ха та
х а т а

*хата
ха та
х а т а*

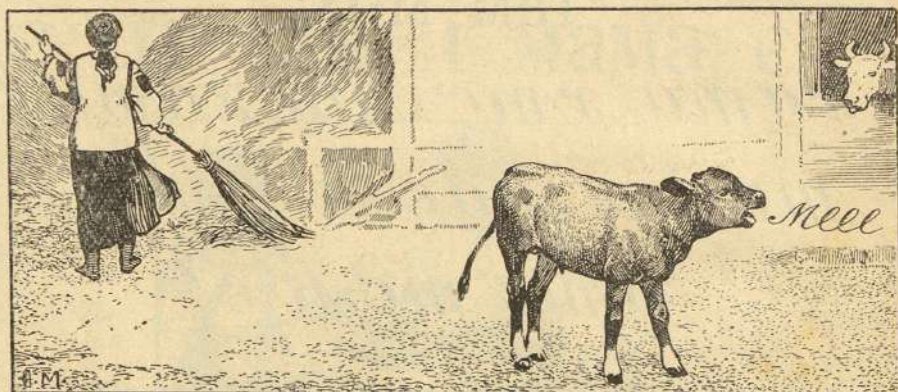
Х

Х

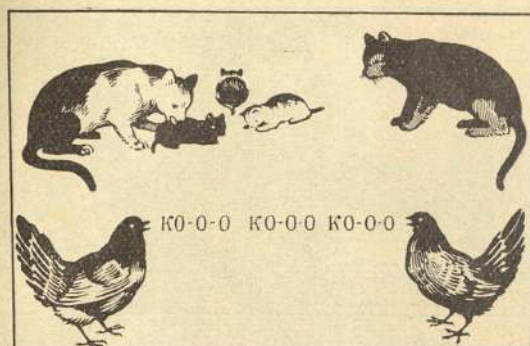
е, то тета

тета неме, неми
и ми

е

е

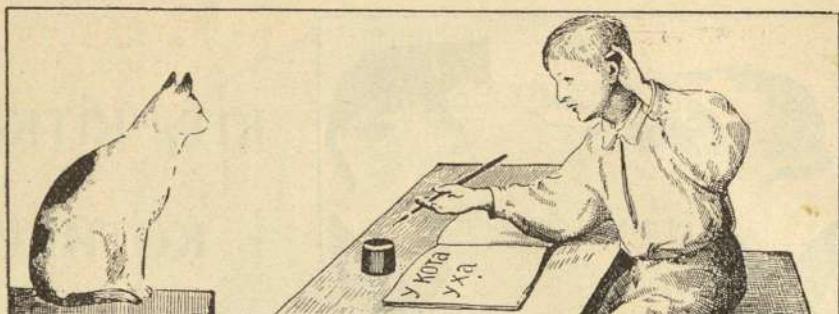
кіт, кітка
і котики,

кітка миє котики, то кітка,
а то котики,

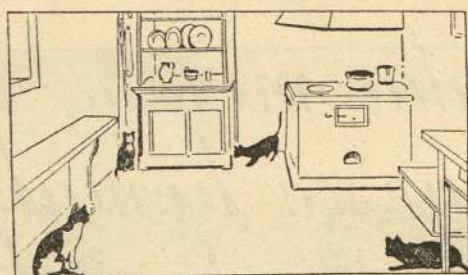
*котики тети, і ми
маємо котики,
які то котики?*

К І Т	<i>k i t</i>
К	<i>k</i>

КОТИК ТО КОТЯ, КОТИКИ ТО
КОТЯТА, ТО КОТЯТА ТІТКИ,

у кота уха, кіт має уха,
а то моє ухо, у кутику
КОТИК,

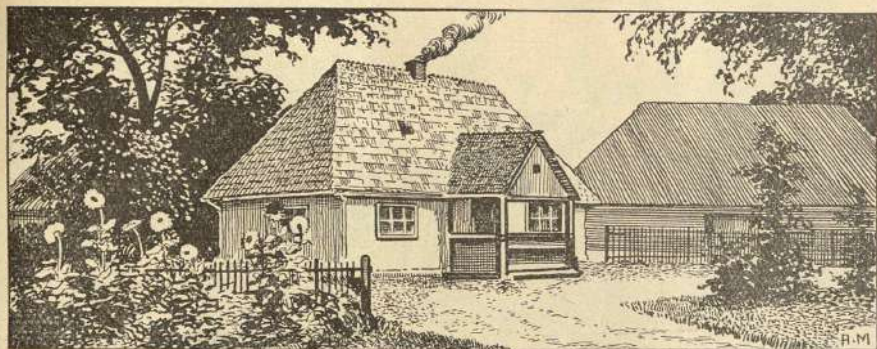
*у кутуках є котики,
тату, а котик має уха?*

у х о

у х о

у

у

дах дому, дім має дах,
там дим,

дін тети,

іду до дому тети,

д а х

д а х

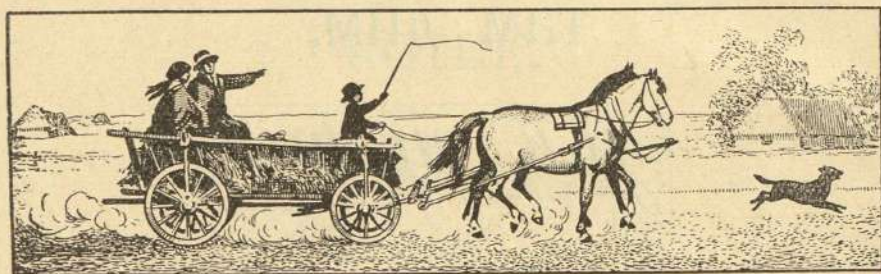
Д

д

і дідо має дім, моя мама і моя
тітка то діти діда,
дідо дає дітям меду, дякуємо,

їду до діда, їм у діда мід,

тата, мама і я їдемо до
діда, ото дах їх дому.

ї д у

ї д у

ї

ї

сад — се сад діда, і ми маємо сад,
там сидимо ми, а саме — тато, ма-
ма, тета і я, дідо має мід і мак,
кому дати меду? садім сади,

сидимо у саді,

у саді є дім,

с а д

с а д

с

с

сусід має хату, діти сусіда у хаті,
і ся хата має дах,

пес і песята, песята то песики,
сусід має пса,

*песа не, се моє песа,
дитя дає песяті пшти.
песа іде і не.*

п е с п е с

П п

юпка тети, тета має юпку,
мама має юпку і я маю юпку,

маю миску і мию її,

ми ю

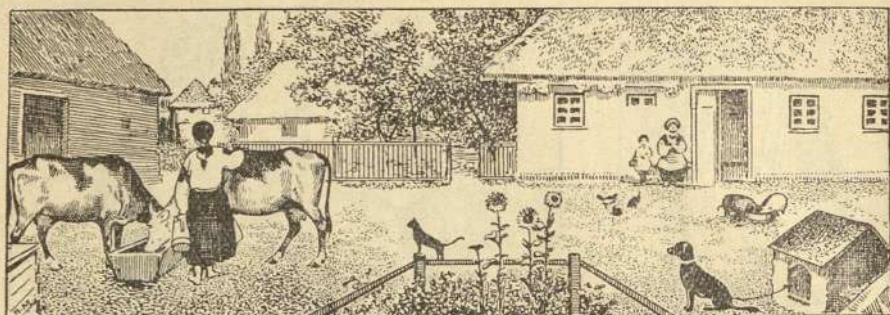
юпка

ми ю

юпка

ю

ю

буда пса, пес, або собака в буді,
бабуся має пси і коти, їдемо до
бабусі, там буде тета, бабуся
сама дома, бо дідо у сусіда, ба-
буся, се мама тата, або мами,

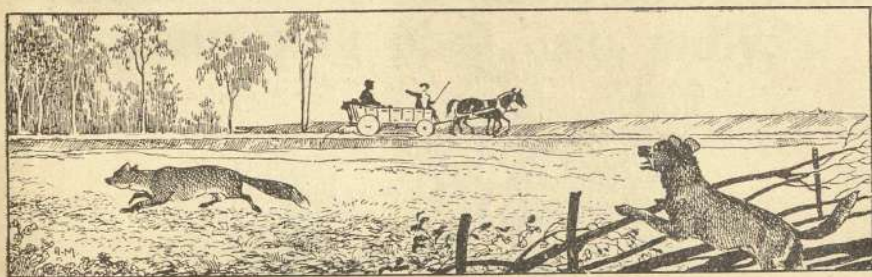
баба пасе худобу.
худоба не.

бу да	<i>бу да</i>
б у д а	<i>бу да</i>
б	<i>б</i>

ту є
листя
липи

липа коло хати, під липою стіл,
тета латає під липою,

*лис під плотом,
пес до лиса, а лис у поле,
боюся лиса.*

Л

Л

маю біле білля, їду попід ліс по-
лями до бабусі, люблю поля і ліси,

нитки є білі, несу нитки, а ба-
бусин песик коло мене, у нас є
лен на нитки,

*я носила обід для тата на
поле, я мала білу хустинку.*

Н

Н

неня кликала нині: іди, доню, на
поле, небо ясне і синє,

ріка серед села, над рікою хата
рибалки, рибалка має риби і раки,
ходім над ріку, їмо рибу,

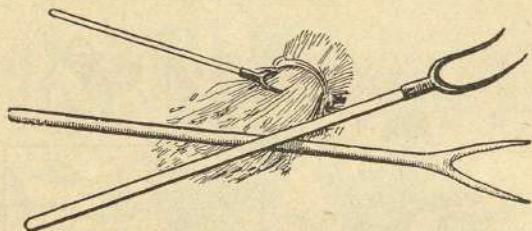
*ріна росла на полі, хлібо-
робби копали ріпу і буряки.*

рі па
р

рі на
р

волами орав сусід ниву під лісом,
воли ходили поволі в ярмі, я лю-
блю коні а вона воліє воли,

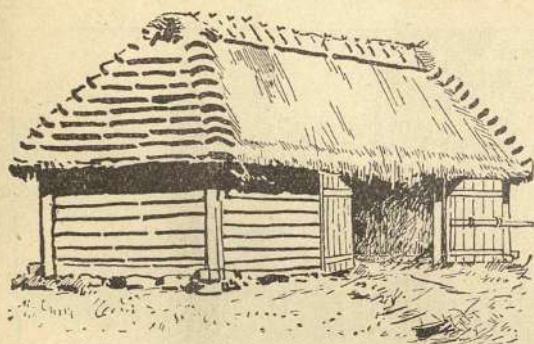
*вилами кидасмо сіно і соло-
му волам, коровам, коням
та телятам.*

ВО ЛИ

во ли

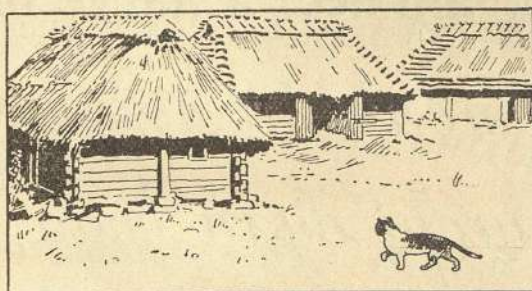
В

в

ані дім,
ані хата,
яка то
палата?

шопа є на подвір'ю біля стодоли,
в шопі кладемо сіно і конюшину,
конюшина се добра паша для
худоби, се їх шопа,

а се?

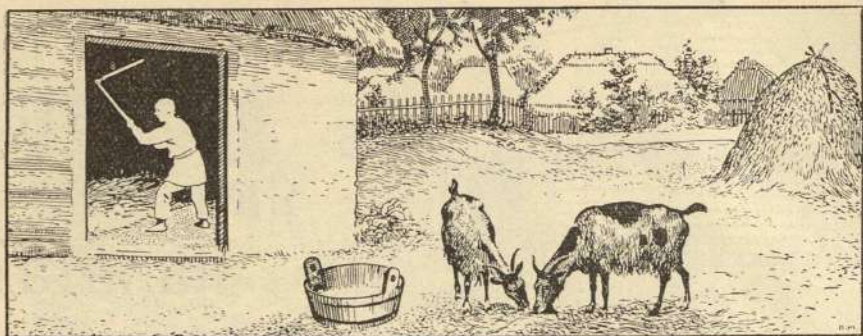
*шпихлір коло шопи,
в шпихлірі є миші,
наш котик іде на миші.*

ш о п а

ш о п а

ш

ш

цапи ходили коло стодоли, у сто-
долі тато молотили овес, цапи
їли вівсяну солому,
ані баран, ані пес, а ласує овес?

*цесер стоав на подвір'ю,
у цесрі була вода,
цапи пили воду.*

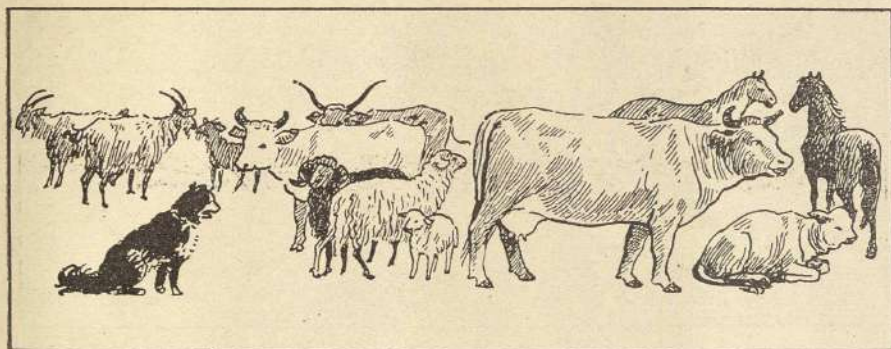
ц а п

ц а п

Ц

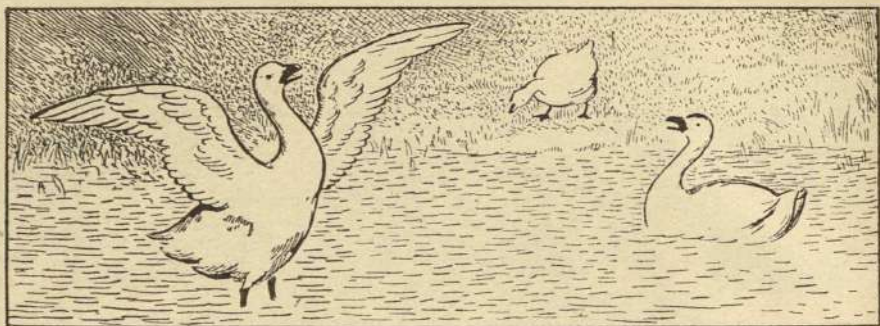
ц

овес молотимо ціпом на тоці, як
молотимо, то працюємо,
праця, то наше здоровля і добро,

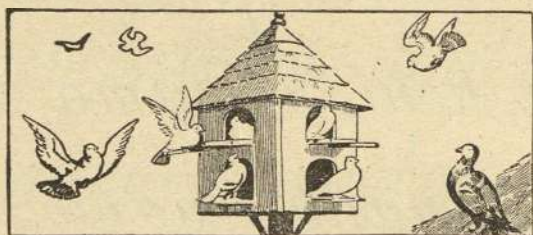

на оборі було повно худоби,
були там: корови, воли, те-
лята, коні, лоша́та, бі́вці,
барани і цапи.

в літі паслися вони на толоці,
тепер даємо їм суху пашу, на
оборі був і пес, худоба не боя-
лася пса, бо всі вони свої,
там лабкою котик умиває ротик,
а цап бородою трясє рідкою,

гуси плавали по ставі, а потім
бігли додому, гуси то домашні
птиці, їх піря придатне на по-
душки і перини,

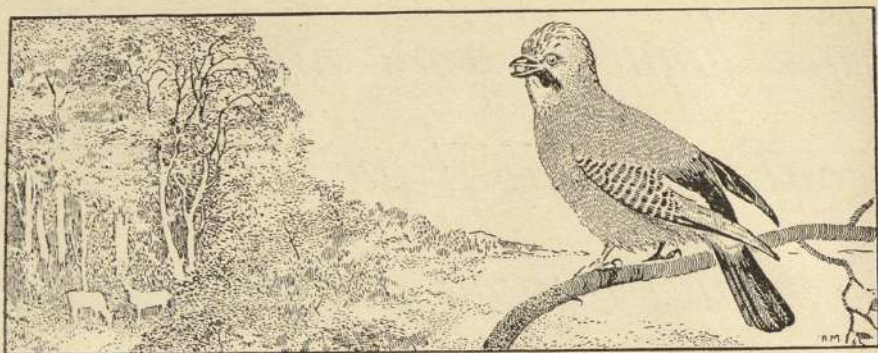
голуби літали високо над
домами, потім прилетіли до
голубника, голуби даю горіх,
голуби є домашні і дикі.

Г

г

гуси, кури, кокути та індуки
ходили по подвір'ю, до них при-
летіли і голуби, бабуса насина-
ла їм посліду пшениці, вони
прибігли куртам і їм послід,
не боялися бабусі, бо бабуса
своя, а вони домашні.

на плоті сиділи воробці, синиці
та криклива ворона і дивилися,
як тамті їли, вони раді були по-
кушати пшениці, бо голодні, але
боялися бабусі, не дивота, бо
вони дикі птахи,

ай, яка це гарна птаха!
то сойка, вона має гарне, синє
пір'я, сойка то дика птаха, сойка
пробуває в лісах і гаях, гай це
малий лісок,

гайворон подібний до ворони,
він є дикою птахою.

Й

й

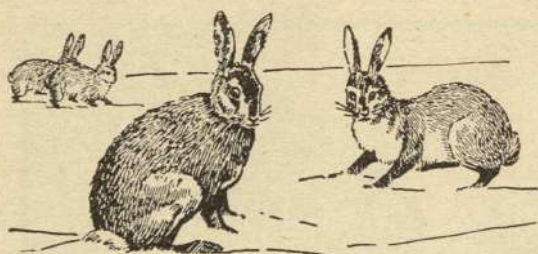

ЩИГОЛ ТО МАЛА ПТАШКА, ВІН МАЄ
ГАРНЕ ПІРЯ, НЕМОВ БИ ЙОГО ХТО ПО-
МАЛЮВАВ, ЩИГЛИК УМІЄ ГАРНО ЩЕ-
БЕТАТИ,

*щиглик поїдає насіння осе-
ту та будаків,
він не відлітає до теплих
країв, у нас його щастя,*

Щ

Щ

що то?
заяці,

заяці то дикі звірята, їм біда
взимі, бо нема ані капусти, ані
інших ростин,

коли
це буває?
зимою,

зима

*настала, земля замерзла,
сніг усюди, сідай на санки,
повезу тебе, гей вію!*

З

З

я взяв санки та зіхав із сестрою
з гори, не позіхай!

В

батько й дідунько молотять
у stodoli, а ненька доглядає
худоби й дробу, старші діти
помагають їй пильно, ладь бу-
раки для худоби!

Б

малі дітоньки сидять у хаті, бо
надворі сьогодні мороз, вони
сидять близько вікон, шиби
у вікнах позамерзали, вигля-
дають, як мальовані, маленька
доня бавиться лялькою, дивиться
на віконце, тримає палець у гу-
бі й дивується, звідки ті малюн-
ки, а ненька говорить: маляр зи-
мою по світі мандрує та гарні
цвіти на шибках малює, хто се є?

газда й газдиня йдуть до церкви,
газди в нашому селі мають мно-
го ґрунту, вони будують доми
з ганками, а дахи побивають
ґонтами,

*газдиня утримує дім у по-
рядку та варить страву,
вона варить нераз мамалігу,
або кулешу.*

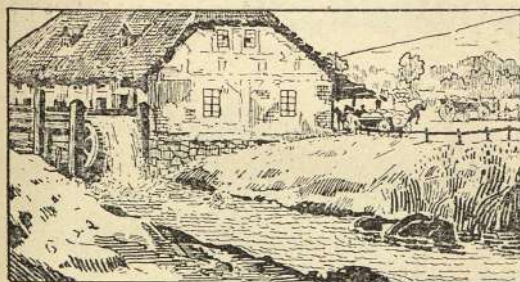
га зди ня га зди ня

Г

Ѓ

жорна є дуже потрібні в кожному господарстві, на жорнах мелють газдині збіже на муку, їмо хліб,

скажи, що
мелемо
в млині?

*жито, пшеницю, а також
інше збіже меле мельник у
млині, мельник, се ремісник.*

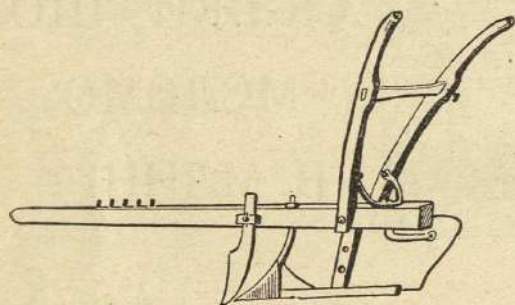
Ж

ж

ЩО
робить
швець?

чоботи й черевики — робить
швець зі шкіри, він уживає до ро-
боти шила і дратви, чоботи чи-
стимо щіткою, бачиш, які чоботи!

ХТО
робить
чепиги?

*чепиги і чересло, се части
плуга, скажи, з чого зроблені
чепиги?*

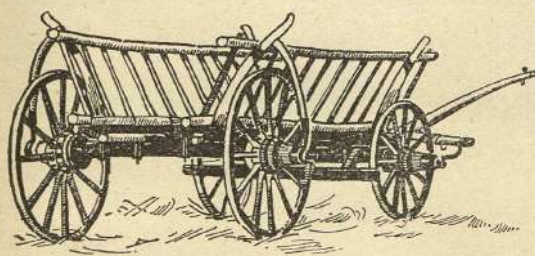
Ч

Ч

ХТО веде
коней ?
фірман,

фірман веде коней до коваля,
коваль кує коней, коваль має
кафтан і фартух зі шкіри, каф-
тан запинає на ґузики,

ЩО стоїть
на
подвірю ?

*сфіра, се віз, наш сфірман пове-
зе сфірою бураки до сфабрики.*

ф

сф

ЩО ВІН
ДЕРЖИТЬ
У РУКАХ?
ДЖАГАН,

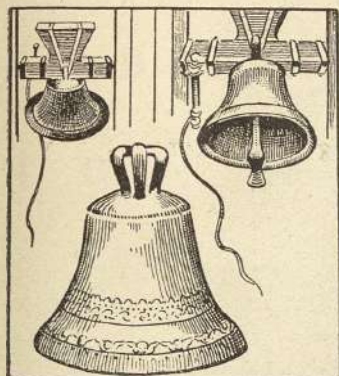
джагани виковує коваль у кузні,
в кузні є багато саджі з вугля,
коваль робить із заліза цвяхи
й інші предмети, а ось гринджоли,

*Гринджоли то санчата,
хлопці зїжджають в зимі
на гринджолах згори.*

ДЖ

дж

що тут бачиш?

дзвони і дзвінки відливають у
фабриках, дзвінок скликає дітей
до школи: дзень, дзень, дзень,
а дзвони скликають на богослу-
ження: бам, бам!

дзвіниця стоїть поруч церкви.

ДЗ

дз

коло дзвіниці літали голуби,
вони дзьобали горох та інше
зерно, який їх дзюб?

мала друкована азбука

а б в г г д е є ж з и

і ї й к л м н о п р с

т у ф х ц ч ш щ ю я ь

дз дж

мала писана азбука

а б в г г д е є ж з и

і ї й к л м н о п р с

т у ф х ц ч ш щ ю я ь

дз дж

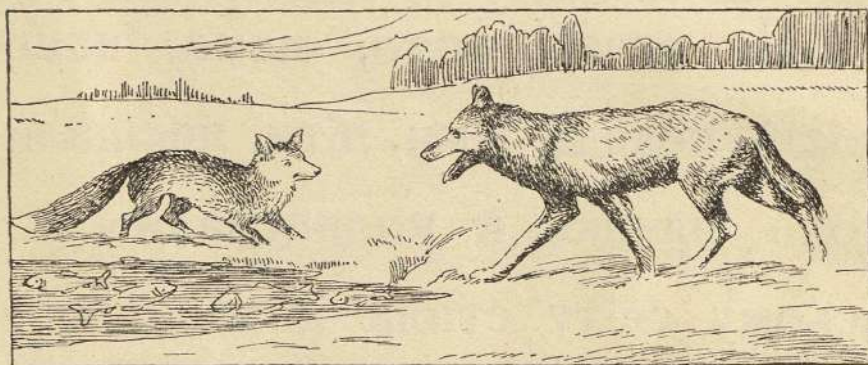

ось прийшов святий вечір; до нас приїхали тета й вуйко; по святій вечері тато, мама, наші гості, челядь і ми, діти, посідали коло ялинки й колядували: по всьому світу стала новина; потім оповів нам вуйко гарну баєчку, як то вовк рибу ловив, а ми слухали байки радо,

баєчка про лиса та вовка:

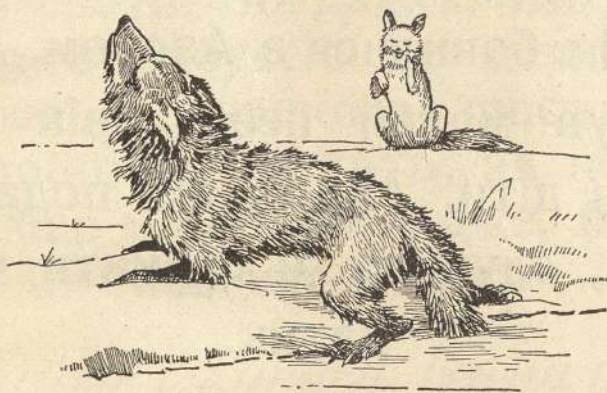

одного разу стрінув вовк лиса
й каже до нього: я тебе зїм, бо
я голодний; не їж мене, відповідає
лис, я тобі дам щось ліпшого,
дам тобі рибу; вовк згодився

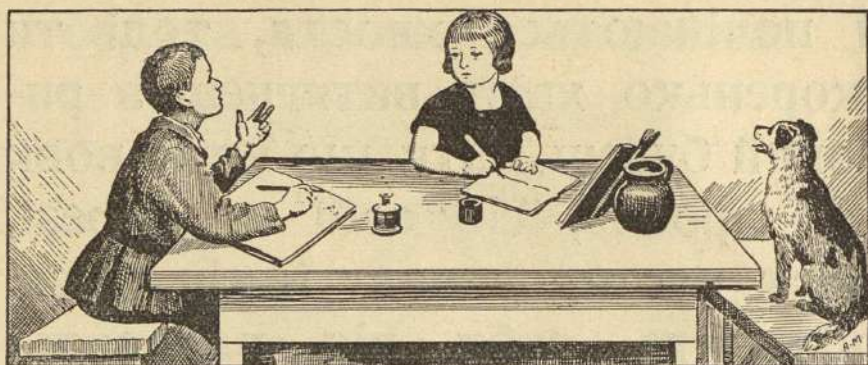

на те, а лис привів вовка над
став, показав йому рибу у воді
і сказав: вложи хвіст у воду,
риби думатимуть, що це пожива

й почіпаються хвоста, тоді ти скоренько хвіст витягнеш з рибою й будеш мати що їсти; вовк так зробив, сів собі на березі, хвіст пустив у воду й тішиться, скількито риби він наловить; давай рибу, кличе лис, вовк

тягне хвіст, та щось не пускає, а то, бачте дітоньки, була зима, потис сильний мороз і вода вмить замерзла, тому вовк не міг із леду хвоста витягнути; скаче вовк і виє, глядить на лиса, лис зареготався й почвалав у діброву, а вовк замерз;

Андрійко й Анна писали задачу
а потім бавилися з Азором. Азор,
то був малий песик, він дуже
любив діти. Азор знав подавати
лабку, служити й скакати через
патик.

*Азор навчився сих штук
замолоду. Азор був прива-
заний до дітей.*

А

А

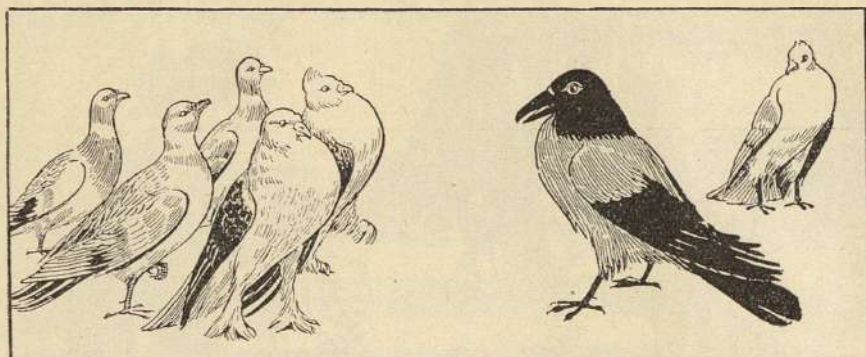

Була неділя. Андрійко мав молодшого брата, Богданка. Богданко ходив з бабусею до церкви на вечірню. Богданко молився в церкві побожно за тата, за неньку, за рідню й просив: Боже, борони нас від злого.

Богдан і бабуся вернули потім до дому. Богдан співав дома: Боже з неба високого глянь на мене молодого!

Б

Б

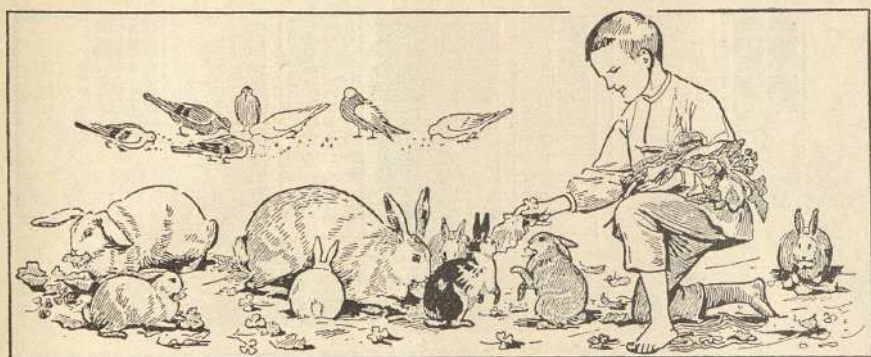

Вуйко Василько приїхав з Варшави тай привіз Богданкові гарну книжечку. В тій книжечці були байки й оповідання про зайчика й крілика та про ворону, що хотіла конче голубом стати. Вона прибрала себе в чуже пір'є і полетіла до голубника.

Ворона пробувала як голубка воркувати, але голуби пізнали її по голосі й прогнали з подвіря.

В

В

Грицько, товариш Богданка, має голуби й крілики, це його худібка. Грицько ходить щиро коло своєї худібки. Голубам дає горох або пшеницю, а кріликам капусту, моркву та конюшину.

*Грицько не робить кривди
звірятам. Вони його не бо-
яться. Гарна й весела Гриць-
кова худібка!*

Г

Т

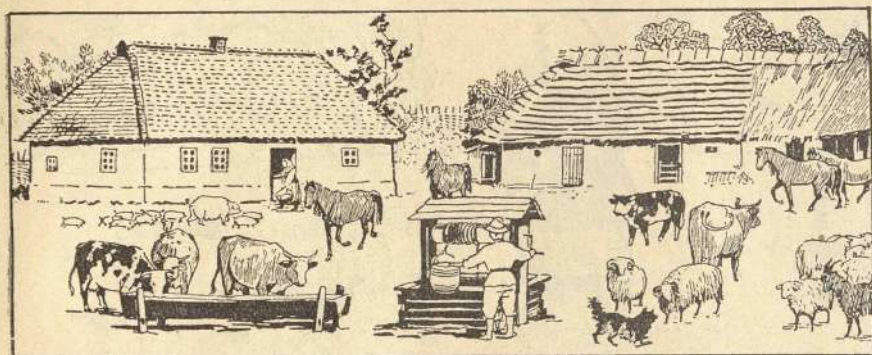
Геня, це сестричка Грицька. Вона сидить нераз на ганку й читає. Батько Гені та Грицька має много ґрунту. Геня має дві сестри: Анну й Галю.

Були три сестри, кожда мала одного брата, кільки було їх разом? Вгадайте!

*Ганки будують перед домами.
Ганок має двері й вікна.*

Г

Г

Данило, то сусід Грицька. Він має велике господарство. Господарське подвір'є Данила обгороджене плотом. Дивіться! Де будинки?

Данило утримує лад і порядок на своїм обійсті, а помагає йому його син Дмитро.

Д

Д

Ева, дочка Данила, дає пташкам
окрушки з хліба. Ева знає, що
птички в зимі голодні, бо на
світі тоді зимно, нема ні кома-
шок, ні червачків. Голод і холод,
то немилі гості. Бідні птички
в зимі.

*Ей! Бурцю, не зазирає до во-
робчиків, наказує Ева котико-
ви. Воробії також хочуть
жити.*

Е

Е

Єфрем, то вуйко Еви. Він має сад. Єфремів сад є невеликий, але гарний. В його саді є яблуні, груші, сливи й вишні.

Єфрем ходить старанно коло свого саду. Ева любить той садочок, бо там весною співають пташки.

Є

Є

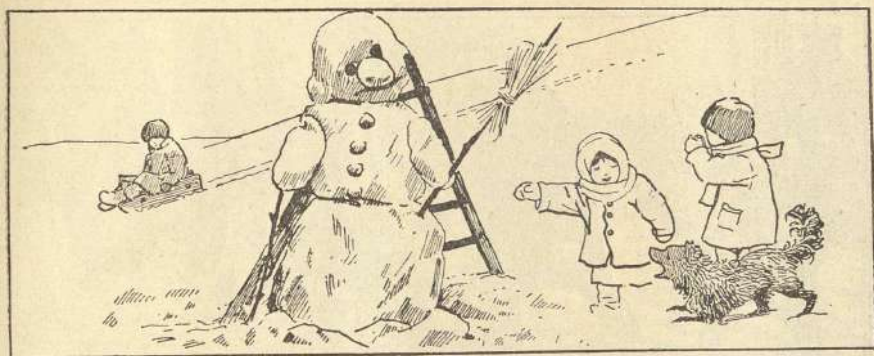

Жабє, то село в наших горах.
В Жабю є мало садів, зате ба-
чимо там великі ліси й полонини.
Жителів гір називаємо верхо-
винцями.

*Мук Данило, вуйко Євремал,
мешкає в Жабю. Він є ліка-
рем. До нього поїхав на зи-
му Андрійко.*

Ж

Ж

Заметіль устала. Знов сонце за-
світило. За селом забавляються
школярі: Zenko зїжджає на сан-
чатах згори. Захарко робить
сніговика, Зося йому помагає,
а песик, Журко, скаче й гавкає.

*Зайшло сонце, а Зося каже:
Вже вечір, лишім забаву, прий-
демо завтра, згода? Згода,
згода! закликали діти і по-
бігли до дому.*

Інакше тепер на дворі. Вже не так морозно. Йорданські свята минули. Бог дав довші дні. Дмитрик і Галя ходили цього року з татом на Йордан.

*Інші діти ходили також.
Йосиф і Зося мали зі собою
збанята на свачену воду.*

И Й и ѣ

Івась, брат Йосифа, прийшов зі
школи тай гріється коло печі.
Івась каже до Ірини: вгадай, що
це таке?

В куті стою як ніч, так день,
З місця не рушусь мов той пень.
В зимі мене обіймають,
В літі забувають.

*Ірина глянула на Івася,
подумала трохи і сказала
до уха Івасеві.*

І

У

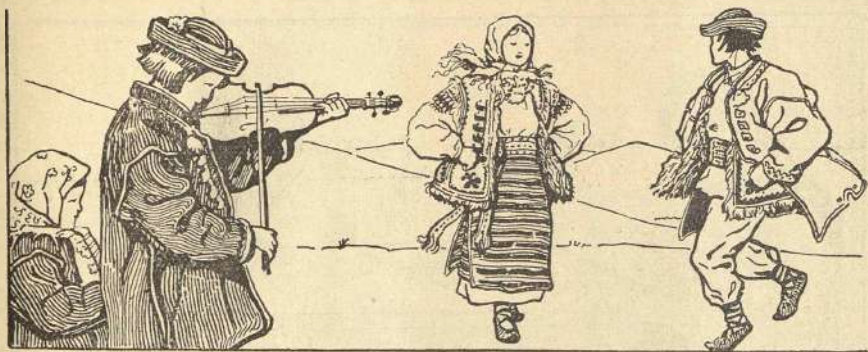
Їмо, щоби жити. Їмо нині на обід
пироги, Ірина пригадала собі по
обіді співанку та й стала при-
співувати:

Їжте, пийте й веселіться,
До роботи всі беріться.

*У васик плече в долоні, а та-
то кажуть: Їжте і співайте
та про голодних не забувай-
те!*

Ї

Ї

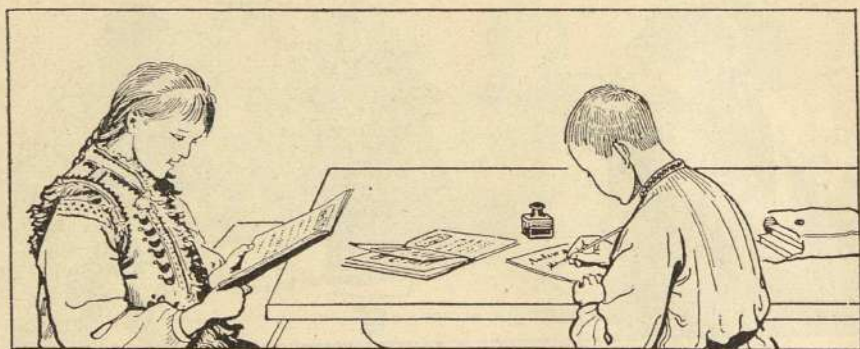

Катерина Курцевич родилася в Коломиї. Катерина, це її хресне ім'я. Курцевич, це її родинне назвище. Коломия, то назва міста. Декотрі пісні звемо коломийками.

*Коли граю тай співаю, то
собі думаю,
Красших нема співаночок,
як у наших краях.*

К

К

Льонгин і Леся ходять до школи
в Коломій. Льонгин пише, а Леся
читає:

Люблю я щиро маму, тата,
Люблю село, де наша хата,
Люблю ту церкву, де я молюся,
Люблю ту школу, де я учуся.

*Леся читає далі:
Людий до церкви скликає,
А сам у ній не буває.
Вгадайте, що се таке?*

Л

Л

Марійка ходила з Лесею до шко-
ли. Вона вернула щойно до дому.
Мати прали білльє. Марійка стала
мамі помагати. Лиши Марійко,
цю роботу, відпічни трохи, го-
ворять мама. А Марійка каже:
Ліпше ви мамо відпочиньте!

*Марійка помогла мамі пра-
ти, написала задачу та
ще й корову напоїла.*

М

М

Наша корова зветься Зазуля.
Корова стоїть у стайні при яслах
і їсть сіно. Настя доїть корову
у дійницю. Зазуля дає нараз п'ять
літрів молока. З молока маємо
сир і масло.

*Настя збирає сметану до
маснички.*

Нащо? скажіть.

Н

Ж

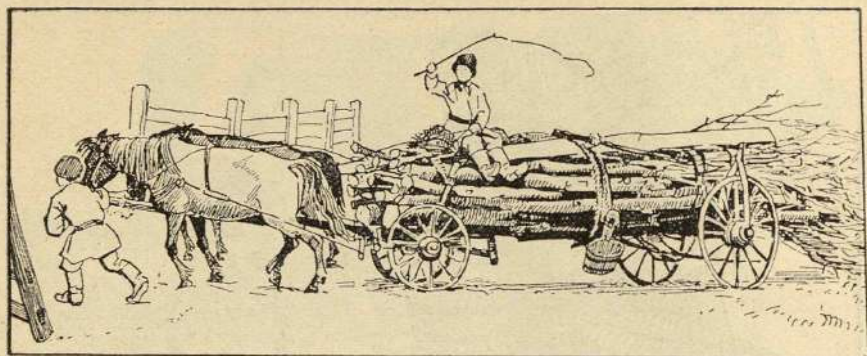

От дивіться! Олена, сестра Насті, робить вже масло. Оріся помагає їй, а малий Остапко жде, аж масло буде готове. Мама дадуть йому хліба з маслом.

*О! хлібець з маслом смакує.
Їмо хліб також з медом.
Оля любить мід.*

О

О

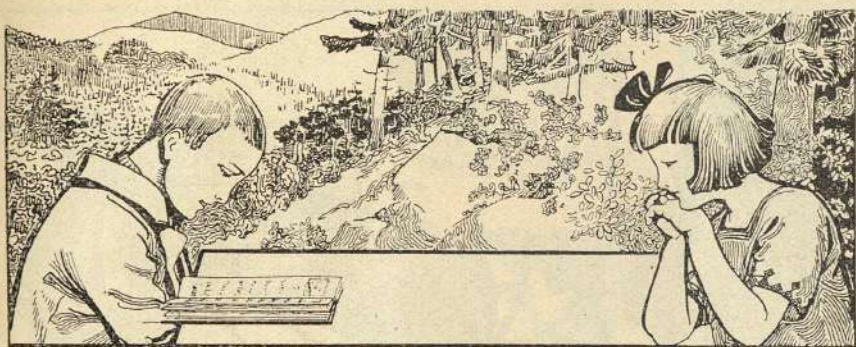
Петро їздив у ліс по дрова. Перед вечором був уже дома. Петро випряг коні й завів їх до стайні.

Потім скидав дрова з воза.

Павло помагав йому в тій роботі, а відтак нарубав дров і заніс до кухні.

П

П

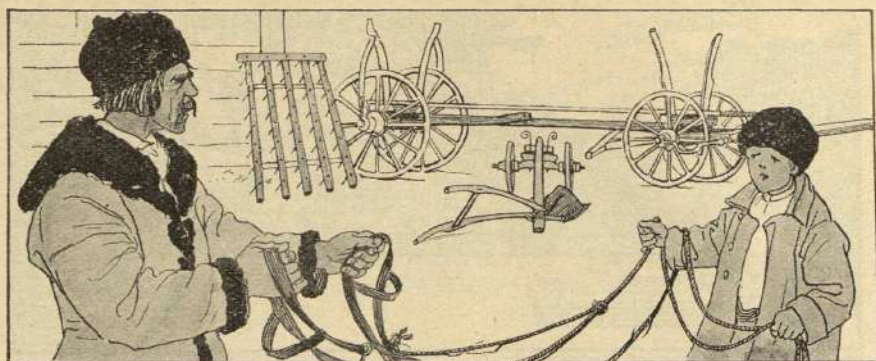

Ромко ходив до школи в місті.
Він був торік у горах Карпа-
тах, де бачив великі ліси. Ромко
любить згадувати про ті гори
й ліси. Ромко тепер читає а Ганя
слухає уважно:

*Люблю я рідні гори,
Луки, поля й ліси.
Люблю ті темні бори...
Ах, скільки в них краси!*

Р

Р

Старий Семен, то вуйко Ромка. Він є хліборобом. Семен готується до роботи в полі, бо весна надходить. Ладить упряж, оглядає віз, плуг і борону, чи не треба їх направити.

Славко, син Семена, помагає татови. Славко любить господарку.

С

С

Текля, сестра Славка, то робота-
тяща дівчина. Вона трудиться
цілу днину як мурашка. То до
свиней загляне, то дріб нагодує
або коровицю напоїть.

*Звірата не бояться Теклі,
бо вона їх любить.*

*Треба працювати, щоб не
бідувати!*

Т

М

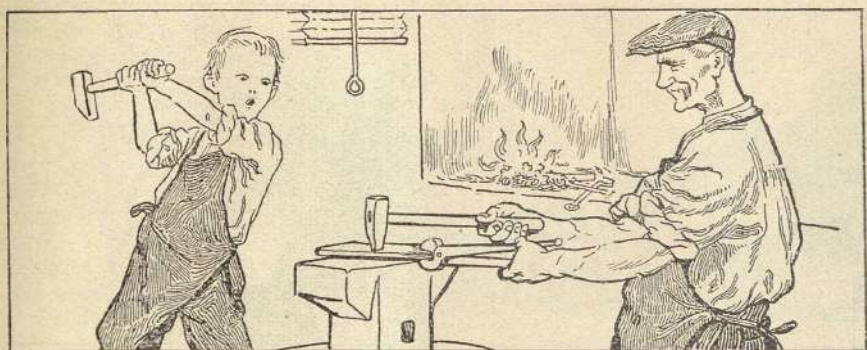
Уляна побачила місяць, що ви-
йшов із-за хмар. Бозя світить,
шепче вона до бабусі. Так, ка-
жуть бабуса, Бозя світить і ви-
дить із неба, що діточки роблять.
Тому, Уляночко, треба бути усе
чемною і добре вчитися, бо Го-
сподь і тебе видить, дитинко.

*Учітеса, брати мої, думайте,
читайте!*

У кого розум, у того і щастє.

У

У

Федько скінчив школу.

Тепер вчиться на коваля у Львові. Коваль показує Федькові, як і що він має робити. Федько роздуває вогонь міхом, а потім кує з майстром залізо на ковалі.

*Федько буде ремісником.
У ремісника золота рука.*

Ф

ф

Христина їздила до Львова. Хри-
стя їздила відвідати свого брата,
Федька. У Львові бачила вона
величаві церкви. Христя була у Во-
лоській церкві і на горі, що зветь-
ся Високим Замком.

*З Високого Замку бачила
Христя ціле місто а далі
многі фабрики й цегельні.*

Х

Х

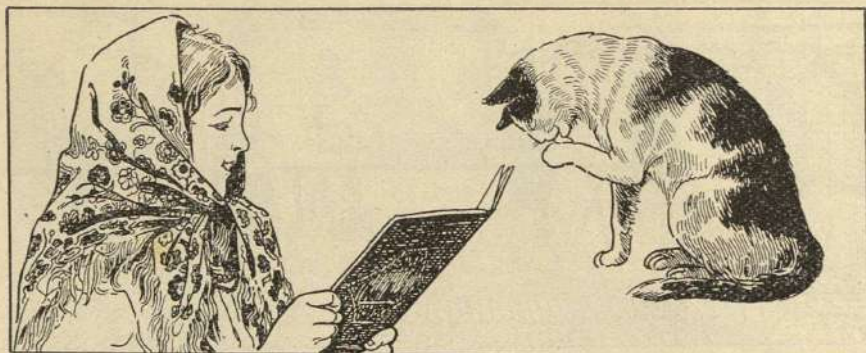

Цеглу робимо з глини у цегольні.
Цегольня, це фабрика цегли. Це-
гли вживаємо до будови церков
і домів. Церкви бувають також
дерев'яні.

*Цицбала Петро працює
в цегольні. Він вживає по
праці чисто руки.*

Ц

Ц

Чи чули ви, любі діти, що це таке чистота? Чи, пишучи чорнилом, ви вважаєте, щоби не замазати собі пальчиків, личка та одежі? Чавякова Оріся прочитала в книжечці ось таке:

— Чистота удержує здоров'я. Недуги повстають із нечистоти.

*Стою собі у куточку,
Вночі спочиваю.*

*Делаздина чистість любить,
Часто я гуляю.*

Ч у

Шевченко і Шашкевич писали гарні вірші. Їх вірші читаємо тепер в книжечках. Учимося з них, як маємо чесно жити.

Тарас Шевченко і
Маркіян Шашкевич
любили чесні діти.

Ш

Ш

Щоденну науку зачинаємо й кін-
чимо молитвою. Молимося, щоби
Господь дав здоровлє нашим ро-
дичам, рідні й благословив нам
у науці.

*Щира молитва подобається
Господу Богу.
Вона хоронить нас від злого.*

Щ

Щ

Молитва.

† Во ім'я Отця і Сина і святого
Духа, амінь.

Отче наш, іже єси на небесіх,
да святиться ім'я твоє, да прій-
дет царствіє твоє, да будет во-
ля твоя, яко на небеси і на зе-
млі; хліб наш насущний даждь
нам днесь і остави нам долги
наша, якоже і ми оставляєм
должником нашим, і не введи
нас во іскушеніє, но ізбави нас
от лукаваго, амінь.

Господи помилуй.

† Слава Отцу і Сину і святому
Духу і нині і присно і во віки
віков. Амінь.

Юрчик прийшов нині до школи по довшій недузі. Юрчика привели його тато. Тато Юрчика були в гуцульській ноші. Верховинців у східних Карпатах називаємо Гуцулами. Гуцульська ноша є гарна.

Істина шие для Юрчика червону дзюбенку.

Ю

Ю

Я вже вмію страх багато:

Мама, баба, дідо, тато.

А до книжки як візьмуся,

То ще більше научуся.

То Яким, ровесник Юрчика, читає
голосно.

*Яким ходить до школи в Євро-
пові. Європів то місто.*

Я

Я

Велика друкована азбука:

А Б В Г Г Д Е Є Ж
З И І Ї Й К Л М Н
О П Р С Т У Ф Х
Ц Ч Ш Щ Ю Я

Велика писана азбука:

А Б В Г Г Д Е Є Ж
З И І Ї Й К Л М
Н О П Р С Т У Ф
Х Ц Ч Ш Щ Ю Я

1. Всьо з Богом.

З Богом працю зачинаймо
І вперед все поступаймо,
А кому Бог допоможе,
Той всі труди переможе.

Вчімся з Богом всьо ділати
І в науці підростати.
Памятаймо, що без Бога
Не дійдемо й до порога.

2. Плаксі́й.

Наш Михась є добрий хлопець. Усе говорить правду, вчиться добре, звірятам не робить кривди. Одна в нього хиба. Чогонебудь, зараз плаче. Думайте може, що він тихонько плаче? Де там! Михась верещить, аж шиби дзвенять. Його сестричка, Софійка, аж уха собі затикає.

Виплачеться Михась, та й перестає.

Одного дня Михась пробудився рано й зачав свою музику.

— Михасю, питають мама, а чого ти так плачеш від самого рана?

— А, бо мені снилося, що Софійка дістала від бабусі багато цукорків і всі зїла сама, відповів, Михась.

Скажіть! Чи було чого плакати?

3. Співанка.

Не плач, синку, не плач!

Несе киця колач.

Вже недалеко, на мостику,

Несе колач на хвостик.

4. Цукорок.

— Солодкий цукорок, солодша наука,
Так каже бабуса до внука.

Наука остане в серденьку дитини,
Цукорок без сліду загине.

5. Маленький школяр.

Наш Микольцо, хоч маленький,

Вже буквар читає,

В школі він усе чемненький,

Пильно уважає.

А як стане що читати,
Всьо йому йде гладко.
Радується сином мати
І тішиться татко.

6. Відважний Юрко.

I.

Родичі Юрка й Олени жили у Львові.
Раз при обіді тато кажуть до мами:

— Завтра поїдемо на село до дідуся
і бабусі.

— І я, і я, татусю! — закликав
Юрко — поїду до бабусі.

— А не будеш боятися? — спитали
тато — бо на селі є кури, гуси, вівці,
корови, воли...

— О, я нічого не боюся! — каже
Юрко, але вже не так голосно.

* * *

II.

Поїхав Юрко з мамою, татом і сестричкою на село. Їхали залізницею три години. Вечором приїхали до бабусі.

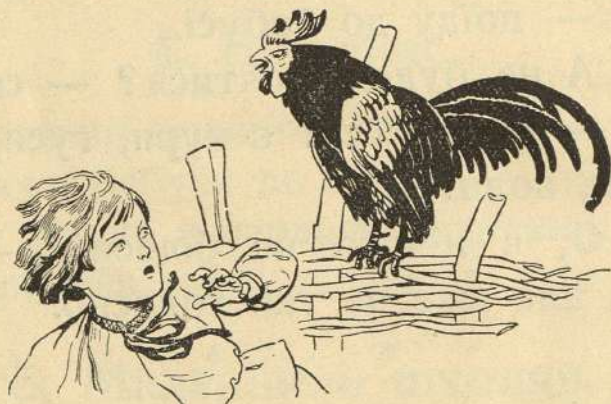
Що то була за радість, коли дідусь і бабуся побачили своїх унуків.

На другий день вийшов Юрко на подвір'є.

Глядить, де ті вівці, корови, воли, що тато казали.

Нараз вилетів на пліт великий, чорнявий птах, на голові мав червоний гребінь, злопотів крилами й запіяв: ку-ку-рі-ку!

А Юрко в ноги і скоренько прибіг до бабусі.

7. Загадка.

Хто носить гребінь, а ніколи не чешеться?

8. Імянини бабусі.

Рано-вранці, до схід сонця
Пробудилась наша Донця.
Вмила руки, вмила личко,
Надягла нову спідничку,
І скоренько як могла,
До бабусеньки пішла.

А як вже прийшла до хати,
Стала Донця так казати:
— Бабусенько, дай Вам, Боже,
Жити в щастю любо, гоже.
Мати хліба все доволі
І на полі і в stodолі,
Дай Вам, Боже, довгий вік,
А для мене медівник!

А бабуся засміялась,
Внученьку поцілувала,
Дала меду аж дві кришки,
Дала яблочка, орішки
І смачний медівничок,
Ще й вишиваний платок.

9. Кого я люблю?

Люблю Бога, тата, маму,
Люблю всю родину,
Люблю щиро нашу тиху
Рідненьку хатину.
І нема на світі друга,
Як батько і мати,
Та й милішої над рідну
Я не найду хати.

10. Михась.

Михась уже від осені ходить до школи. Вміє прочитати всі байки з книжечки, яку дістав від вуйка.

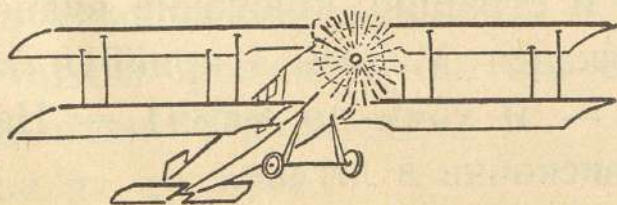
Найбільше подобалася йому казочка про Когутика-Мудрика, щото на коцюбі аж на місяць заїхав.

— От, кобито такої коцюби дістати, думає собі Михась, полетівби я до місяця й подивився, чому він так світить у ночі.

І вже з голови не сходить йому: когутик і коцюба й місяць.

Прийшов вечір. Михась і вечеряти не хоче, поклався спати і думає далше, якто мусить бути приємно літати попід небеса. Сон склеїв йому очі й Михась заснув.

11. Колисанка.

Спи, дитино, спи,
Очка зажмури!
Можеш рибко, тихо спати,
Над тобою твоя мати
Шепче молитви.
Спи, дитино, спи!

12. Загадка.

Не бачить, не чує, не жиє,
А коле і шиє. Що це є?

13. Подорож Михася.

Михасеві сниться, що він справді їде, тільки не на коцюбі, а на літаку. Летить він щораз вище й вище, минає золоті звіздоньки, такі гарні аж очі до них сміються.

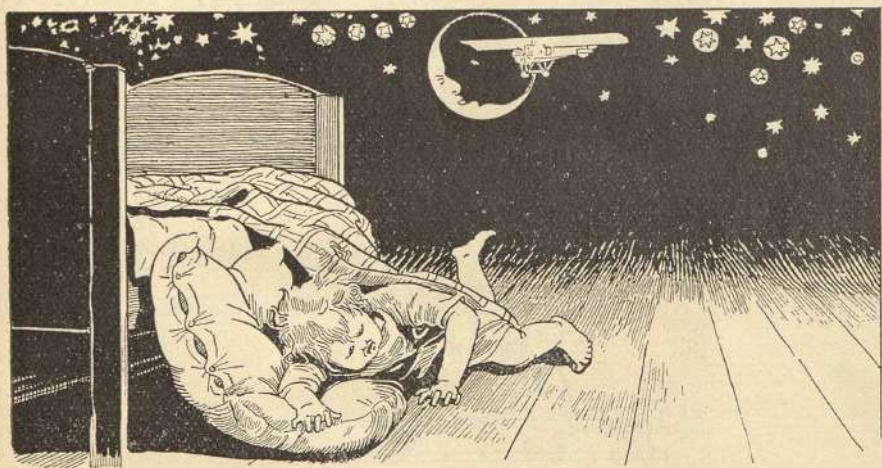
Ще хвилина а літак доторкнеться місяця. Глянув Михась на долину, а там темно й страшно, нічого не видно.

Злякався Михась і крикнув з цілої сили: — Я хочу до мами! — Наперся, та й вискочив з літака.

Нараз бабах!... і Михась гепнув на землю аж у хаті загуло.

Счинився гамір. Пробудилися мама, дивляться, а Михась із подушкою на землі.

— Що тобі, синку? — питають мама. — Як то сталося, що ти впав із постелі?

— То не з постелі, мамо, тільки з літака.

— То тобі так снилося, Михасю, — кажуть мама й сміються.

А Михась розказує, що він справді був на літаку біля місяця.

А ви як думаєте?

14. Кітка й мишка.

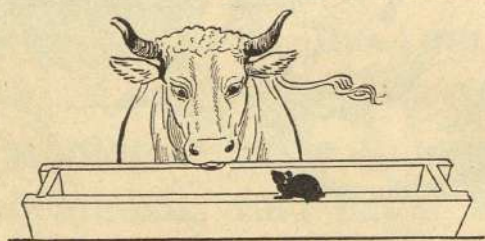
Байка.

Кітка бавилася раз із мишкою на тоці. При забаві кітка відкусила мишці хвостик.

— Верни мені мій хвостик, — просить мишка.

— Не дам тобі хвостика, — каже кітка, — доки мені не принесеш молока від корови.

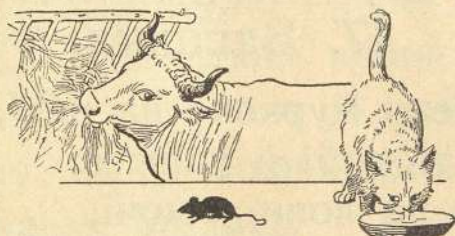
Побігла мишка до корови.

— Корово, корово, дай мені молока, щоби кітка вернула мені мій хвостик.

— Не дам тобі молока, — говорить корова, — доки мені не принесеш від господаря сіна.

Побігла мишка до господаря.

— Пане господарю, дайте мені сіна,
най дам його корові. Корова дасть мені
молока, а я дам молоко кітці, щоби
мені вернула мій хвостик.

Господар дав мишці сіна, мишка дала
сіно корові, корова дала мишці молока,
мишка дала молоко кітці, а кітка вер-
нула мишці її хвостик.

15. Кіт — Мурлика.

Наш Мурлика, наш сивенький,
Котик жвавий і чистенький,
Від ранку аж до ночі
На усе звертає очі.
Кожний шелест вмить почує,
Вже на миш в дірі чатує.
Обовязки свої знає,
Даром хліба не зїдає.

16. Числова загадка.

В чотирьох кутах хати сидить по одному котикові. Кождий котик видить напроти себе три котики. Кілько котиків є у хаті?

17. Загадка.

В день муркоче на печі,
Спить собі й дармує,
Йде на лови у ночі,
На мишки полює.

18. Чим я буду.

Гнатко, Михась, Дмитруньо і Стефанко ходили разом до школи. Раз прийшли вони за скоро, посідали на приспі й ждали аж школу відчинять.

— Ану скажім, кождий з нас, чим хто хоче бути, коли виросте! — сказав Дмитруньо.

Це подобалося хлопцям і зараз перший Гнатко закликав :

— Я буду жовніром, матиму однострій, блискучу шаблю і буду їздити на сивім конику.

— Я люблю газдувати, тому буду господарем, як мій тато — сказав Михась.

На це відізвався Дмитруньо :

— А я буду майстром, зроблю собі літак і полечу на нім аж до тих стовпів, що небо підпирають.

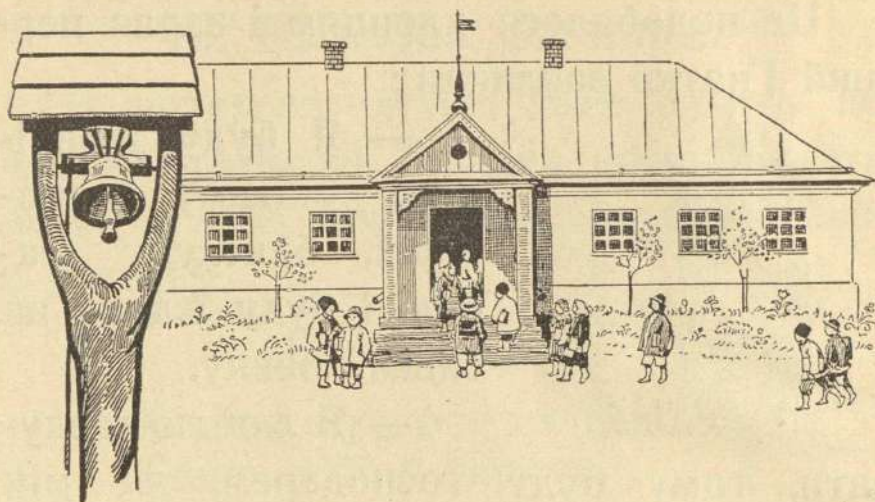
— Ну, а ти чим будеш? — запитали Стефанка.

А Стефанко каже :

— Я... я... я тепер іще не знаю.

Тоді зачали хлопці з нього сміятися, що він такий нецікавий.

А як ви думаєте, котрий з хлопців найліпше відповів?

19. Шкільний дзвінок.

Який то голос гомонить,
Селом, селом, на ліс, на поле?
Це так дзвінок, дзвенить, бренить :
— До школи, діточки, до школи!

Мов ненька кличе вас вона,
Наукою платить мозоли,
Вчить правди, краси й добра,
До школи, діточки, до школи!

Дзвони дзвіночку! Голос твій
Нехай летить на ліс, на поле,
Ми за тобою всі як стій,
Підемо вчитися до школи.

20. Мати й доня.

I.

Мама Катерини були недужі. Цілу зиму сиділи в хаті й тужили за сонцем, за весною та й нерозмовляли:

— Господи милосерний! Дай мені дочекати весни й соняшного проміння, а набралаби я трохи сили.

Катерина чула, що мама говорили. Вона радаби була мамі й неба прихилити. Щодня вибігала перед хату і виглядала сонця. А сонце було за хмарами.

II.

Аж раз, дивиться, сніги таять. Сонце вийшло із-за хмар і розпустило ясні, теплі проміні на увесь світ.

— Мамо! мамо! — закликала Катерина, — ходіть, виведу вас перед хату. Там ждуть на вас соняшні проміні. Ось ви їх діждалися!

Мама обняли Катерину за голову, глянули їй в очі й кажуть:

— Ти доню для мене є наймилішим промінням, бо розяснюєш мені життя.

21. Що це?

Це не молоточок,
Хоч стука раз-враз,
А хто найти хоче,
Най шукає в нас.

22. Забава.

На Великодні Свята, по Службі Божій, бавилися діти весело коло церкви. Дівчата співали гаївки. Хлопці ставляли

мости й виводили ще інші забави. Мало було таких, що стояли тихо і приглядалися забаві.

Івась, що ходив вже до школи, скликав своїх товаришів, тай стали бавитися в зайчика.

Він уставив усіх в коло, а Петрика пустив до середини й сказав:

— Петрик буде зайчиком. Ми берімся за руки, ходімо довкола й співаймо:

Наш зайчик в полі спить,
Тут із ліса стріл летить.
А наш зайчик мик, мик, мик,
Пси счинили страшний крик.

На слово: крик, усі хлопці розбігаються, а зайчик має одного з них зловити. Цей, кого він зловить, стає зайчиком, а сам іде до гурту в коло.

Найдовше був зайчиком повільний Максимко, бо не міг нікого зловити.

А чи ви вмієте бавитися в зайчика?

23. Дмитруньо.

Настала весна й по ровах зазеленіла трава. Одного дня закликали мама Дмитруня, котрому щойно п'ять літ минуло, і кажуть:

— Дмитруню, синку, ти мусиш на рові гуси пасти, бо Івась ходить до школи.

А Дмитруньо, як це почув, вибіг на подвір'є, найшов собі вербовий прутик,

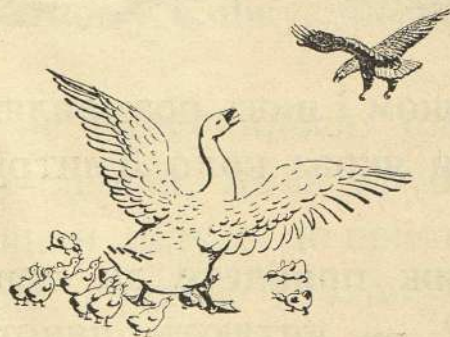
прив'язав до нього шнурок, та й вже був з нього пастух готовий.

Мама випустили гуси з хлівця і сказали:

— Гони, синку, гуси на рів, за сто-
долу, а гляди добре, щоби вони не пі-
шли в шкоду, або щоби де не пропали.

Пігнав Дмитруньо гуси, а хоч не
вмів числити, добре собі зміркував,
кілько їх мав: стара кучерява була одна,
старих білих тільки — кілька пальців
на одній руці, а молодих жовтеньких
тільки — кілька пальців на обидвох
руках, і ще для одної пальця не стало.

24. Гуска з гусятами.

Гусочка іде,
Гусятка веде

На травицю зелену,
На водицю студену

Й кличе: ге-ге!

Гусочка кричить,
Пильно сторожить,
Щоби яструб не закрався,
До гусенят не добрався,
Гегає й сичить.

25. Дмитруньо й школа.

Сидить Дмитруньо над ровом, а гуси пасуться. Дорогою надійшов панотець

з огородником і щось розмовляють. Вони пристанули якраз коло Дмитруня й так говорять:

— Колиж прийдете до мене шкілку заложити? — питають панотець огородника.

— Завтра, прошу отця духовного.

— А яку деревину взятиб до шкілки? — питає огородник. — А вжеж: яблуні, груші, сливи й вишні, — кажуть панотець. — І пішли далше.

* * *

Чув їх розмову Дмитруньо, та й думає:

— Івась і другі хлопці ходять вже до школи. Тепер і деревина піде до панотцевої шкілки, а я мушу гуси пасти — ні, так не буде.

Пригнав Дмитруньо гуси до дому, та й каже:

— Мамо, я вже завтра не буду гусей пасти.

— А то чому, синку, чи тобі навкучилося?

— Ні, не навкучилося, але я хочу ходити до школи. Коли груші, яблуні, сливи й вишні підуть до шкілки, то й я від них не гірший, і став оповідати, якто панотець розмовляли з огородником.

Ой, булож то сміху з Дмитруня,
було!

А знаєте ви, що це таке — шкілка
овочевих деревець?

26. Загадка.

Дівчина гнала гуси. Одна гуска йшла
перед двома, одна межи двома а одна
за двома. Кілько гусей було разом?

27. Діти й ластівка.

Ластівочка чорнобіла,
Під дахом гніздо ліпила
І до дітей щебетала,
Начеб їх про щось питала.

А питала так сердечно:
— Чи бувати тут безпечно?
Люба, мила ластівочко,
Не лякайся, вий гніздочко!

Ми і киці накажемо
І песика прив'яжемо,
Відженемо воробчика
І недоброго хлопчика,
Вий гніздо скоренько, духом
І вистелюй м'яким пухом,
Солом'яна наша стріха
Збереже тебе від лиха.

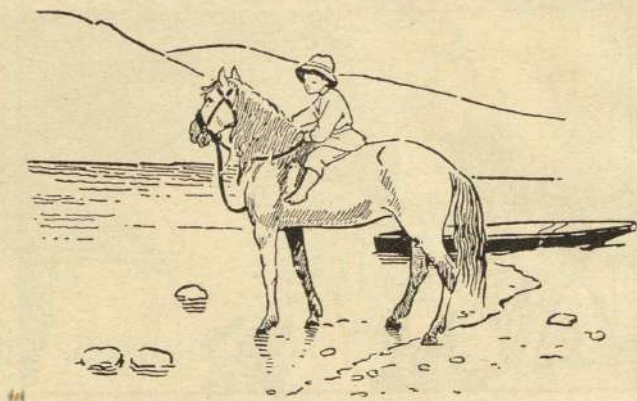
28. Наш коник.

Гнатко конче хоче бути жовніром,
він любить коні.

Коли тато чешуть коня або запря-
гають його до воза, саней, плуга або

борони, Гнатко пильно приглядається і помагає.

Раз тато дозволили йому сісти на коня і повести його до води.

Скільки то було втіхи!

Сивий коник, з гарною гривею й довгим волосінним хвостом ступав поважно й обережно, неначе розумів, що везе на собі не старого жовніра, а малого Гнатка.

Напоїв Гнатко Сивого та привів до стайні. Тут дали тато Сивому до жолоба вівса, а за драбину закинули сіна.

29. Хорий коник.

Сивий, коник, сивий
Їздив у дорогу,
Утрудився, утомився,
Захрамав на ногу.

Яж тебе, мій коню,
Напою водою,
Дам сінця й вівса смачного,
Стій собі в спокою!

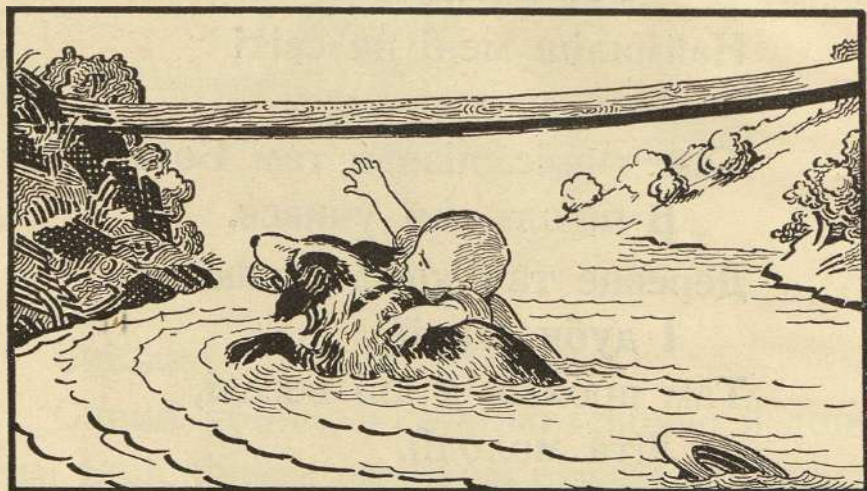
30. Рідне село.

Наймиліш мені на світі
Там, де я родився,
Там я зріс, пізнав там Бога,
В школі там учився.
Деревце там кожде знаю
І дуби старії,
Там прожив я дні веселі,
Літа молодії.
Село рідне, рідні ниви,
Як я вас не бачу,
То я тужу та сумую,
А часом заплачу.

31. Мурко.

Був то пес цілий білий з чорними латками, лагідний і тихонький. Тато купили його на просьбу Стефанка. Родичі Стефанка мешкали за містом і Стефанко не мав товариша забави.

Коли прийшов Мурко, скінчилася для хлопця самота. Він полюбив пса, а цей привязався до Стефанка і всюди за ним ходив. Разом бавилися вони й разом в одній порі їли.

Раз пішов Стефанко з татом у ліс. Стефанко з Мурком стрибали попереду, а тато йшли за ними.

По дорозі треба було переходити через вузку кладку над потоком, а потік був глибокий.

— Пожди синку, я тебе переведу, — закликали тато.

Але Стефанко не почув, що тато кажуть і сам почав переходити. Нараз

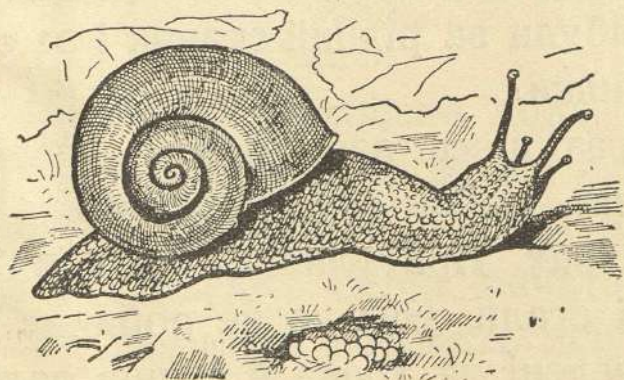
захитався він і впав у потік. Заки тато надійшли, вже Мурко скочив у воду, підсунувся Стефанкові під пахву й притягнув його до берега.

Всьо скінчилося щасливо тільки на страху.

Скажіть самі, як не любити такого пса!

32. Загадка.

Я ходжу поволи,
Не спішусь ніколи,
О нічліг нікого не прошу.
Хатинку маленьку,
Кругленьку, чистеньку,
Все на собі ношу.

33. Жаби.

Дві молоді жабки, зовсім зелені як трава, не хотіли сидіти в ставочку. Вони вилізли на берег і поскакали між трави й зілля.

— Що тут цвітів, як тут пахне! — кличе одна.

— А кілько тут комашок, — кричить друга, — тільки рот відкрити, а самі впадуть!

Так тішаються й забавляють малі жабки й забули за рідний ставок і за старші товаришки.

Нараз щось зашуміло й на долину недалеко жабок спустився бузько. Жабки в страх. Притулилися до землі і як неживі стали. Бузько не побачив їх, бо були зелені як трава й пішов далі.

Жабки довго ще сиділи тихонько в траві, а коли смерклося, поскакали назад до рідного ставочка з шуваром, де були безпечні перед бузьком.

Що то була за радість! Коли жабки гулькнули у воду, всі жаби нараз закумкали: Кум-кума! Бузько де? Нема! А деж? Умер! Коли? В четвер! А ми тому раді, раді!

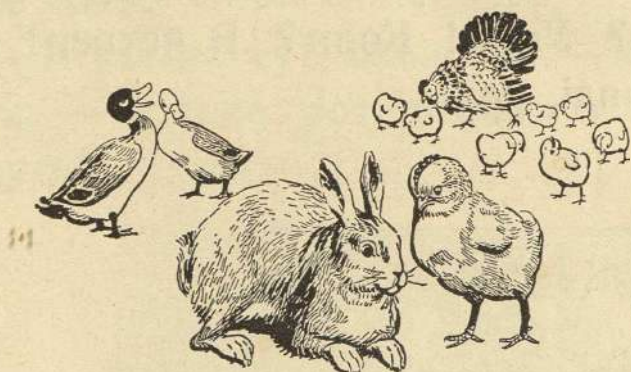
34. Вечір.

Садок вишневий коло хати,
Хрущі над вишнями гудуть,
Плугаторі з плугами йдуть,
Співають ідучи дівчата,
А матері вечерять ждуть.

35. Зайчик і курятко.

Тато принесли раз молодого зайчика. Вони найшли його в корчах, як косили сіно.

Михась посадив зайчика під припічок і заложив дошкою.

Сидів собі зайчик і заїдав то капусту, то конюшину, все, що йому Михась приносив.

Раз виніс Михась зайчика на подвір'є. Зайчик присів зі страху до землі, довгі вуха насторошив, вусами рухає і дивиться великими очима довкола.

А там качка заквакала, мовби питала: Що то таке? Надійшла квочка з веселими курятками. Цей дрібний

нарід дуже цікавий. Одно курятко підбігло до зайчика, та й дзьобнуло його саме в око.

Злякався зайчик, бо бачте, було й чого! А що не був відважний — тож почвалав у город, а відтам у поле.

Добре було зайчикові під припічком, але в зеленому пахучому житі певно буде ліпше.

Як думаєте?

36. Казка.

Скажу вам, діти, казку:
Приніс зайчик дров вязку.
Поколов їх дрібненько,
Зварив кашу скоренько.
Каша була солодка,
Моя казка коротка.

37. Співанка.

Дівчинонька мила
Цвіточки садила,
Водою зливала,
Стихонька співала:

— Ростіте, ростіте,
Коханії цвіти.
Втішайтесь весною,
Вмивайтесь росою.
В літі процвітайте,
Головку вквітчайте
Мені молоденькій,
Строїтись раденькій.

38. На пасовиську.

Гей! гей! Зазуле, кликав Івась і на-
ганяв прутиком червону з білими лат-
ками корову, що йшла на пасовисько.

Коло Івася підскакував його невід-
ступний товариш, чорний песик, Лиско.

Пригнав Івась Зазулю на пасовисько.
Свіжа пахуча трава смакує корові, вона
пасеться хапчиво, а від мух обганяється
довгим хвостом. Були там уже: Краса
й Лиса, Сойка й багато інших коров,
але Зазуля була найкраща.

Відколи Зазуля ходить пастися, дає
більше молока, а дома є веселіше.

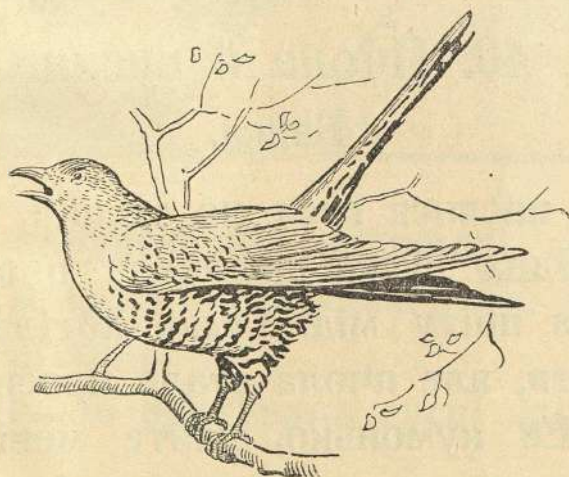
Вже мають мама з молока й сир і масло, а нераз то Муцко й Лиско де-що оближуть.

От нині Лиско наївся кулеші з молоком і дуже радий.

Положився на землі коло Івася, дивиться на корову, то одним оком то другим, а хвостом бє об землю наче ціпом.

Лиско пильнує добре коров.

39. Веснянка.

Куку, куку!
Чути в ліску,
Ходім, співаймо,
Радо витаймо
Божу весну !

Куку, куку!
Чуємо все;
Гаєм, лісочком,
Бором, поточком
Голос гуде!

Куку, куку!
Птичко мала —
Ти нам співала,
Правду сказала:
Щезла зима!

40. Пчола й гуска.

Байка.

Раз паслися гуси на толоці, над водою. Одна гуска надибала пчолу, що пила із цвіту мід. Гуска хотіла її задзьобати, але пчола стала проситися:

— Ей кумонько, дайте мені жити, я стану вам колись у пригоді.

Подумала щось гуска, тай дала спокій пчолі.

Скубає гуска дальше траву, аж дивиться: біжить лис. Біда з нами, заси-

чали гуси. Та ще лис і не підійшов
блище, як пчола сіла йому саме на ніс,
та як ужалить!

Лис кинувся як опарений, скочив
у луги й слух за ним загинув. А гуси
весело загегали.

Так пчола вратувала гусці життя.

41. Що це?.

Білий, а не сніг, твердий, а не ка-
мінь, солодкий, а не мід.

42. Маруся пише лист.

I.

Маруся і її старша сестра, Оріся, поїхали до тітки у Варшаву. Дві неділі вже минуло як вони виїхали з дому і хоч добре їм було у тітки, все таки тужили за родичами й рідною хатою.

— Напишу лист до мами, — сказала раз Оріся.

— О добре, то й я допишуся! — закликала Маруся.

— Це булоби гарно, — каже Оріся, — тільки втім біда, що ти писати не вмієш, бо ти ще до школи не ходила.

І справді, Маруся ще не вчилася в школі. Вона виділа як інші писали, тож думала, що хто пером водить по папері, то вже й писати вміє.

Маруся найшла собі листок паперу, взяла чорнило й перо, сіла за столом і пише:

— Люба мамо! — шепче до себе і якісь кривульки нарисувала, — я здо-

рова — шепче дальше і знов щось намалювала.

II.

На це надійшла Оріся. Маруся показала їй свій лист. Оріся всміхнулася і сказала:

— Цього, що ти написала, ніхто не прочитає. Щоби хтось міг писати, мусить знати букви і мусить довго вчитися.

Засумувалася Маруся, що не може до любої мами листа написати.

Тоді взяла Оріся Марусину руку з пером у свою і почала нею водити по папері. Тепер писання йшло ліпше й кожний міг прочитати.

Булож там утіхи й радости! Маруся набрала великої охоти до науки, а коли вернулася до дому попросила о буквар.

За рік писала вже Маруся листи без нічиєї помочі.

43. Пчола й муха.

Байка.

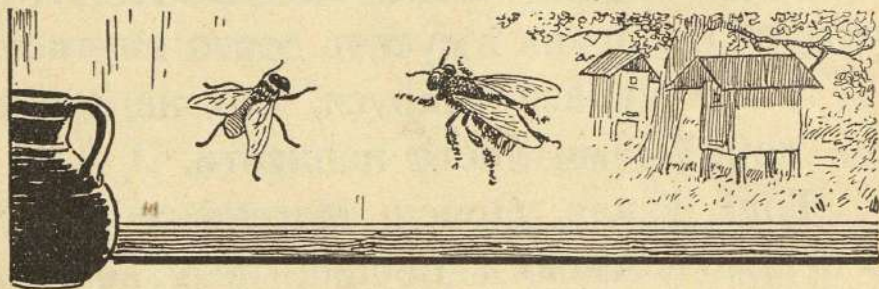
Була собі мушка-жемчужка. Літала по хаті й голосно бреніла. Всім доку-

чала а найбільше малій Марусі, коли вона засипляла.

Раз влетіла в хату пчола.

— Здорова — кумо! — каже до мушки, — як тобі живеться?

— Спасибі, — відповідає мушка. — Добре мені на світі. Глянь! У мене хата

простора, їди маю доволі. А навку-
читься мені, лишаяю хату й лечу до
іншої.

— Остань, пчілко, зі мною, будемо
панувати.

А пчілка каже:

— Не хочу я, мушко, твоїх кімнат!
У мене вправді хатинка маленька, але
я її рада, бо вона моя рідна.

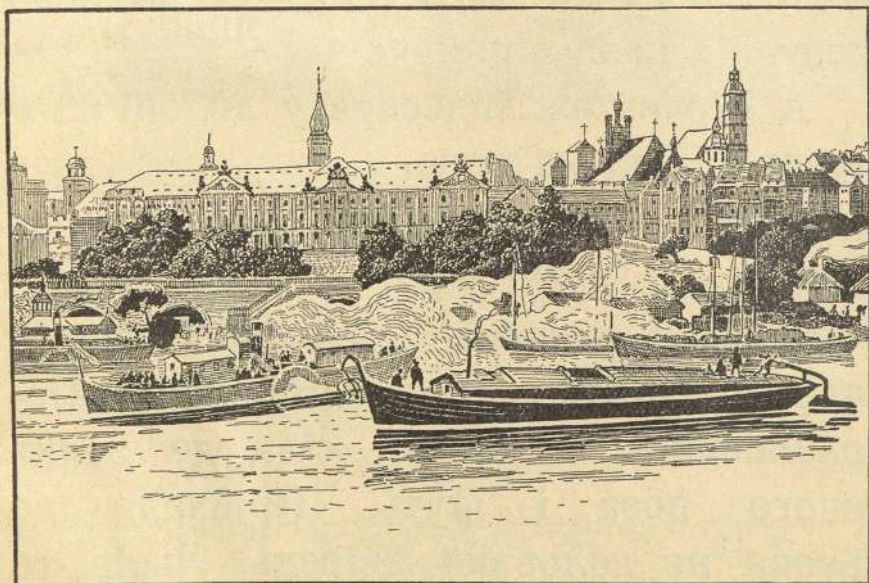
І полетіла до свого улія.

44. Читай.

В літі літає, на зиму зникає,
Кожного збудить, хто задрімає.
Бренить, кружляє все коло уха,
А як зоветься...? Вгадайте!...

45. В гостину.

Маруся й Оріся вернули з Варшави.
Вони привезли Юрчикові книжечку
з видами Варшави.

А види такі гарні, аж очі до них
сміються! Тут величаві церкви, там

високі доми, осьде мости й широкі вулиці. А народа на базарі аж страх.

Оглядає Юрчик книжечку й дивується скільки то краси на світі. Він радби дуже побачити ту Варшаву.

Та дарма, Юрчик малий, дорога далека, а пішки йти годі. От коби то його хто туди завіз!

Одного дня кажуть тато:

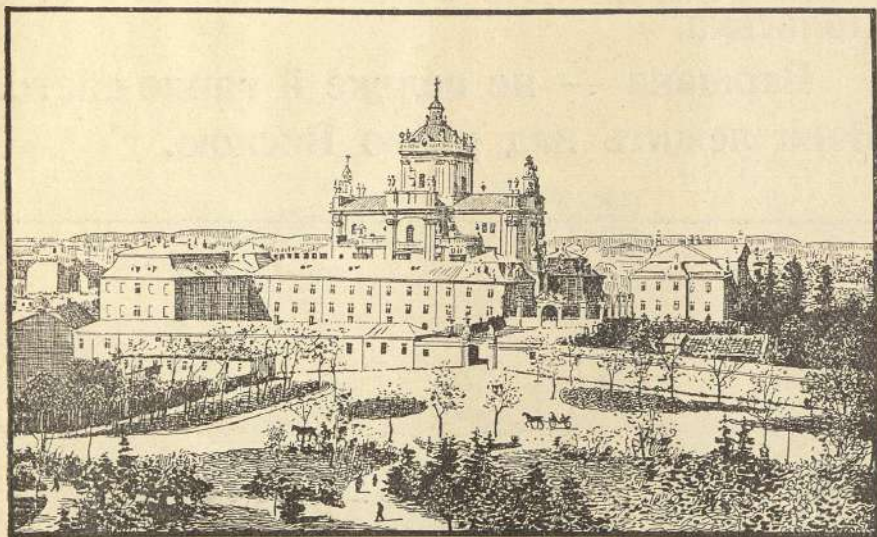
— За два тижні зачнуться вакації. Треба буде поїхати з Юрчиком у Варшаву до вуйка в гості. Завеземо йому меду від наших пчілок.

А Юрчик аж сплеснув у долоні й кинувся татові на шию.

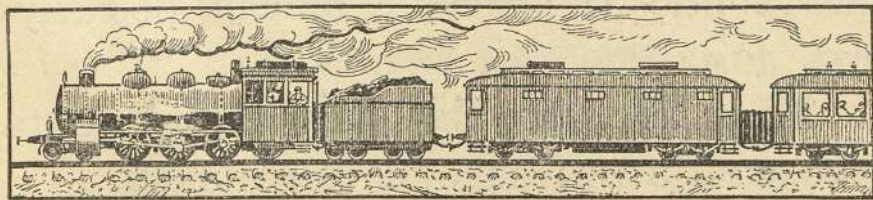
46. Львів.

Настали вакації. Тато з Юрчиком ладилися в дорогу до Варшави. Попрацавши з мамою, сіли до залізничного воза і їдуть. Приїхали до Львова на головний двірець. Львів то також чимале місто. В тій стороні нашої держави воно є найбільше. До

відїзду до Варшави було ще доволї часу. Тому повели тато Юрчика до міста. Юрчик бачив високі камениці,

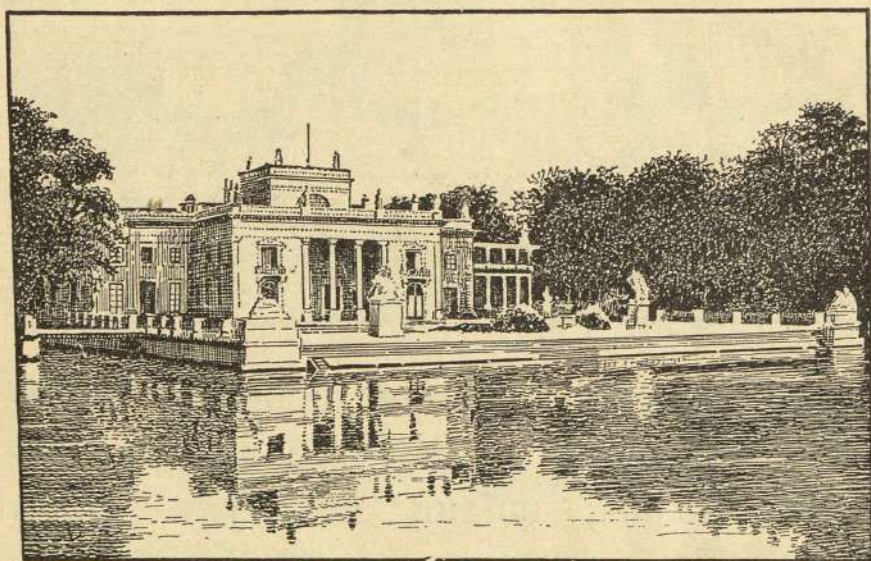
багаті склепи, величаві церкви і трамвай. Трамваєм заїхали вони на Високий Замок, звідки оглянули цілий Львів. Потім вернули на двірець. Тут усіли оба знов до потягу й поїхали далі.

47. Варшава.

Варшава є столицею нашої держави. Наша держава зветься: Річпосполита Польська.

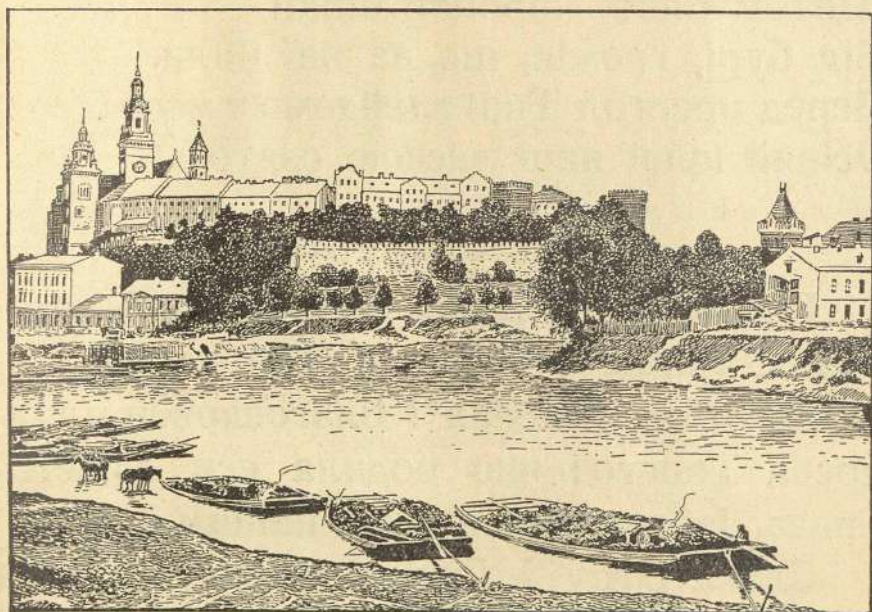
Варшава — це велике й гарне місто. Вона лежить над рікою Вислою.

Із найдальших закутин нашої держави їздять люди до Варшави, оглядають всю її красу, а опісля розказують дома, що там бачили.

Тому нас усіх Варшава так цікавить і кождий з нас радоби там поїхав.

Над Вислою лежить також давня
столиця Польщі, місто Краків. До Кра-
кова їдемо через Львів.

48. Пісня.

Хвалять інші Краків,
По вік йому слава.
А я таки кажу:
— Нема, як Варшава.

49. Боже!

Боже! Ти Польщу вже предовгі віки
Вбирав промінням величі і сили,
Щитом Своєї хоронив опіки
Від бурі, громів, що на неї били.
Перед престол Твій ми йдемо з мольбою:
Осіняй край наш ласкою святою!

50. Молитва.

Богородице Діво, радуйся обрадо-
ваная Маріє, Господь з Тобою, благо-
словена Ти в женах і благословен плод
чрева Твого: яко родила єси Христа
Спаса, Ізбавителя душам нашим.

Слава Отцу і Сину і святому Духу,
і нині і присно і во віки віков. Амінь.

Зміст.

	стор.		стор.
В кімнаті — на полі, картина.	3	Джаган, дж	44
У лісі — на подвірі, „	5	Дзвони, дз	45
Місто — село, „	7	Мала азбука	46
Церква і школа, і	9	Різдвяна ніч	47
О! це образ, о	10	Як вовк рибу ловив, За чужими	
Спи, дитино... ааа..., а	11	мотивами	48
Мама, м	12	Азор і діти, А	50
Тато, т	13	Богданко в церкві, Б	51
Я, я	14	Вуйко в гостині, В	52
Ти, и	15	Грицькове господарство, Г	53
Є тато? є	16	Геня на ганку, Г	54
Хата, х	17	Данилове подвіре, Д	55
Е, то тета, е	18	Ева і пташки, Е	56
Кіт, к	19	Єфремів сад, Є	57
Ухо, у	20	Жабе — село, Ж	58
Дім, д	21	Забава на снігу, З	59
Іду, і	22	Обхід Йордану, И, Й	60
Сад, с	23	Івась і піч, І	61
Пес, п	24	Що їмо, ї	62
Юпка, ю	25	Коломия, Коломийка, К	63
Буда, б	26	Що я люблю, Л, Після Світа	
Листе, л	27	Дитини	64
Наша мила неня, н	28	Марійка й мама, М	65
У нашім селі є ріка, р	29	Настина корова, Н	66
Наші воли, в	30	Олена робить масло, О	67
Господарські будинки, ш	31	Петро возить дрова, П	68
Цап, ц	32	Рідні гори, Р, Після Світа Ди-	
На оборі	33	тини	69
Гуси, то домашні птиці, г	34	Хлібороб Семен, С	70
Домашні і дикі птиці	35	Роботяща Текля, Т	71
Ай, сойка, й	36	Уляна й місяць, У, Після С.	
Шиглик, щ	37	Яховича	72
Заяці, з	38	Федько в коваля, Ф	73
Маляр, ь	39	Христя у Львові, Х	74
Газда, г	40	Цегольня, Ц	75
Жорна, ж	41	Чистота, Ч	76
Чоботи, ч	42	Хто писав вірші, Ш	77
Фірман, ф	43	Щоденна молитва, Щ	78

Отче наш. З катихизму О. Лужницького	79	24. *Гуска з гусятами. З руського букваря	101
Юрчик в школі, Ю	80	25. Дмитруньо й школа. Після польського журналика Поломінчик	102
Вчений Яким, Я, Із Світа Дитини	81	26. Загадка. З рахунків Грабовського	104
Велика азбука	82	27. *Діти й ластівка. Після Світа Дитини	104
1. *Всьо з Богом. З народньої школи Ч. І.	83	28. Наш коник. К. К.	105
2. Плаксі́й. Після польського журналика »Пломик«.	83	29. *Хорий коник. З руського букваря	106
3. *Співанка. Народне	84	30. *Рідне село. М. Ш. З народньої школи. Ч. І.	107
4. *Цукорок. Після польського журн. »Приятель дітей«	84	31. Мурко. Після польського журналика Поломінчик	107
5. *Маленький школяр. Із Світа Дитини	84	32. *Загадка (слимак). Після Дияковського	109
6. Відважний Юрко. Після польського журн. Світелко	85	33. Жаби. Після польського журналика Світелко	110
7. Загадка (когут). Із Світа Дитини	86	34. Вечір. Тараса Шевченка	111
8. *Іменини бабусі. В. Б.	87	35. Зайчик і курятко. Після польського журналика Поломінчик	112
9. *Кого я люблю. З народньої школи Ч. І.	88	36. Казка. Із Світа Дитини	113
10. Михась. Після польського журналика Світелко	88	37. *Співанка М. Ш.	113
11. *Колисанка. З першої читанки Кр. Поп. і Лепкого	90	38. На пасовиську	114
12. *Загадка (ігла)	90	39. *Веснянка	115
13. Подорож Михася. Після польського журн. Світелко	90	40. Пчола й гуска. Із Світа Дитини	116
14. Кітка й мишка. Після Світа Дитини	92	41. Що се? (цукор). Із Світа Дитини	117
15. *Кіт Мурлика, К. Малицької	93	42. Маруся пише лист. Після польського журналика Поломінчик	118
16. Числова загадка.	94	43. Пчола й муха. Після С. Яховича	119
17. Загадка	94	44. Читай! Д. Л.	121
18. Чим я буду? Після польського журн. Поломінчик	94	45. В гостину	121
19. *Шкільний дзвінок. З польського журналика Поломінчик. Переклав В. Б.	96	46. Львів	122
20. Мати й доня. Після польського журн. Світелко	97	47. Варшава	124
21. Що се? (серденько).	98	48. *Пісня. Ор-От	125
22. Забава	98	49. *Боже! А. Фелінського, переклав Д. Л.	126
23. Дмитруньо. Після польського журн. Поломінчик	100	50. Молитва. З катихизму О. Л. Лужницького	126